T. C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

www.balioglu.net

İZMİR BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ

2018 Yılı Sayıştay Denetim Raporu

Kasım 2019

İÇERİK

İZMİR BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ 2018 YILI SAYIŞTAY DÜZENLİLİK DENETİM RAPORU **1**

İZMİR BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ 2018 YILI SAYIŞTAY PERFORMANS DENETİM RAPORU **57**

www.balioglu.net

www.balioglu.net

İZMİR BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ
2018 YILI
SAYIŞTAY DÜZENLİLİK DENETİM RAPORU

İÇİNDEKİLER

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ 1
2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU 9
3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU 9
4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI 10
5. İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ 10
6. DENETİM GÖRÜŞÜ 13
7. DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAKLARI 13
8. DENETİM GÖRÜŞÜNÜ ETKİLEMEYEN TESPİT VE DEĞERLENDİRMELER 21
9. EKLER 47

www.balioglu.net

TABLOLAR LİSTESİ

Tablo 1: Teşkilat Şeması 4
Tablo 2: Belediyenin bağlı, ilgili ve ilişikli kamu idareleri ile Kurduğu ve/veya Sermaye Ortağı Olduğu Şirketler 5
Tablo 3: 2016 – 2018 Dönemi Bütçe Giderlerinin Ekonomik Sınıflandırma Açısından Seyri . 6
Tablo 4: 2016 – 2018 Dönemi Bütçe Gelirlerinin Ekonomik Sınıflandırma Açısından Seyri .. 6
Tablo 5: 2018 Yılı Gider Bütçesi ve Gerçekleşen Tutar 7
Tablo 6: 2018 Yılı Gelir Bütçesi ve Gerçekleşen Tutar 8

www.balioglu.net

KISALTMALAR

İZSU: İzmir Su ve Kanalizasyon İdaresi

ESHOT: Elektrik Su Havagazı Otobüs ve Troleybüs

EGE ŞEHİR PLANLAMA A.Ş. : İzmir Büyükşehir Belediyesi Ege Şehir Planlaması Enerji Ve Teknolojik İşbirliği A.Ş

İZDENİZ A.Ş. : İzmir Deniz İşletmeleri Nak. ve Turizm Tic. A.Ş.

İZULAŞ A.Ş. : İzmir Ulaştırma Hizmet ve makina San. A.Ş.

İZELMAN A.Ş. :İzelman Genel Hizmet Otopark Özel Eğt. İtf. Sağ. Hiz. Tic. A.Ş

İZBETON A.Ş. : İzmir Büyükşehir Belediyesi Beton ve Asfalt Enerji Üretim ve Dağıtım Tesisleri Su Kanalizasyon Ticaret Ve Sanayi A.Ş

İZENERJİ A.Ş. : İzenerji İnsan Kaynakları Temizlik Bakım Onarım Enerji Güvenlik Hizmetleri İlaçlama ve Turizm San. ve Tic. A.Ş.

GRAND PLAZA A.Ş. : İzmir Büyükşehir Belediyesi Grand Plaza Gıda Otelcilik ve Turizm İşletmeleri A.Ş.

İZFAŞ A.Ş. : İzmir Fuarcılık Hizmetleri Kültür ve Sanat İşl. Tic. A.Ş

İZBELCOM A.Ş. : İzmir Büyükşehir Belediyesi Çevre Korunması, İyileştirilmesi, Müşavirlik ve Proje Hizmetleri Tic. ve San. A.Ş.

İZBAN A.Ş. : İzmir Banliyö Taşımacılığı Sistemi Ticaret A.Ş.

ESBAŞ: Ege Serbest Bölge Kurucu ve İşleticisi A.Ş.

ÇEŞTAŞ A.Ş. : Çeşme Jeotermal Enerji San. Ve Tic. A.Ş.

BAY-SAN A.Ş. : Nebati Yağ ve Toprak Sanayi ve Ticaret A.Ş.

İZMİRGAZ A.Ş. : İzmir Şehiriçi Doğalgaz Dağıtım Tic. ve Taahhüt A.Ş.

www.balioglu.net

BULGU LİSTESİ

A. Denetim Görüşünün Dayanakları

1. Taşınmaz İcmal Cetvelleri İle Taşınmazlara İlişkin Muhasebe Kayıtlarının Uyuşmaması

2. Büyükşehir Belediyesi Tarafından Başka Kurumlara Tahsis Edilen Arazi ve Arsaların Arazi ve Arsalar Hesabında Kayıtlı Olmaması

3. Büyükşehir Belediyesi Tarafından Başka Kurumlara Tahsis Edilen Yer Altı ve Yer Üstü Düzenlerinin İlgili Hesaba Kaydedilmemesi

4. Büyükşehir Belediyesi Tarafından Başka Kurumlara Tahsis Edilen Binaların Binalar Hesabında Kayıtlı Olmaması

5. Belediye İştirakine Meclis Kararı İle Devredilen Otoparkların Hizmet İmtiyaz Varlıkları Hesabında İzlenmemesi

B. Denetim Görüşünü Etkilemeyen Tespit ve Değerlendirmeler

1. Mal Alımlarında Yapılan Taşınır Kayıtlarında Mevzuata Aykırılıklar Bulunması

2. Yapım İşi Olarak İhale Edilmesi Gereken İşlerin Mal Alımı Olarak İhale Edilmesi

3. Mülkiyeti Büyükşehir Belediyesi'ne ait olan Buca Yedigöller Tesislerinin Mevzuata Aykırı Olarak Tahsis Edilmesi

4. İzmir İlindeki Bazı Toptancı Hallerine Yönelik İşlemlerin Yetkisi Olmadığı Halde İlçe Belediyelerince Yürütülmesi

5. İzmir Metrosunun Duraklarında Veya Trenlerin İçersinde Yer alan Reklam Materyallleri İle Bankaların Para Çekme Makinelerine Ait Yerlerin Mevzuata Aykırı Olarak İzmir Metro A.Ş.'ye Devredilmesi

6. Yapım İşi Yaklaşık Maliyetleri ve Projelerindeki İş Kalemlerinin ve Metrajlarının Hatalı Oluşturulması

7. Mal Alımı İhalelerinde Tespit Edilen Yaklaşık Maliyet Miktartarlarında Hatalar Bulunması

8. Kültürpark Fuar Alanındaki Belediye Binasının Mevzuata Aykırı Olarak Özel Bir Üniversiteye Tahsis Edilmesi

www.balioglu.net

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ

1.1.Mevzuat ve Görevler

Büyükşehir Belediyesi tüm hizmetlerini; 5216 sayılı Büyükşehir Belediye Kanunu, 5393 sayılı Belediye Kanunu ve 2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu'na göre gerçekleştirmektedir.

Bu kanunların dışında hizmet alanlarına göre tabi olunan temel yasal mevzuat aşağıda gösterilmiştir:

1) 2709 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Anayasası
2) 6360 sayılı On Üç İlde Büyükşehir Belediyesi ve Yirmi Altı İlçe Kurulması İle Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun
3) 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu, 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu, 4735 sayılı Kamu İhale Sözleşmeleri Kanunu
4) 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu
5) 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu
6) 2560 sayılı İstanbul Su ve Kanalizasyon İdaresi Genel Müdürlüğü Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun
7) 5779 sayılı İl Özel İdarelerine ve Belediyelere Genel Bütçe Vergi Gelirlerinden Pay Verilmesi Hakkında Kanun
8) 2972 sayılı Mahalli İdareler ile Mahalle Muhtarlıkları ve İhtiyar Heyetleri Seçimi Hakkında Kanun
9) 5747 sayılı Büyükşehir Belediyesi Sınırları İçerisinde İlçe Kurulması ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun
10) 1608 sayılı Umuru Belediyeye Müteallik Ahkamı Cezaiye Hakkında 16 Nisan 1340 Tarih ve 486 Numaralı Kanunun Bazı Maddelerini Muaddil Kanun
11) 5326 sayılı Kabahatler Kanunu
12) 3572 sayılı İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına Dair Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair Kanun
13) 5355 sayılı Mahalli İdare Birlikleri Kanunu

Büyükşehir Belediyelerinin görev, yetki ve sorumlulukları 5393 sayılı Belediye Kanununun 14'üncü maddesi ile 5216 sayılı Büyükşehir Belediye Kanununun 7 nci, 8 inci ve 9 uncu maddelerinde düzenlenmiştir. Buna göre, ana başlıklar itibarıyla, büyükşehir belediye

www.balioglu.net

başkanlığının yetki, görev ve sorumlulukları şunlardır:

İmar, su ve kanalizasyon, ulaşım gibi kentsel alt yapı; coğrafî ve kent bilgi sistemleri; çevre ve çevre sağlığı, temizlik ve katı atık; zabıta, itfaiye, acil yardım, kurtarma ve ambulans; şehir içi trafik; defin ve mezarlıklar; ağaçlandırma, park ve yeşil alanlar; konut; kültür ve sanat, turizm ve tanıtım, gençlik ve spor orta ve yükseköğrenim öğrenci yurtları; kadınlar ve çocuklar için konukevleri açma; sosyal hizmet ve yardım, nikâh, meslek ve beceri kazandırma; gıda ile ilgili olanlar dâhil birinci sınıf gayrisıhhî müesseseleri ruhsatlandırma; ekonomi ve ticaretin geliştirilmesi hizmetlerini yapar veya yaptırır. Gıda bankacılığı yapabilir. Her çeşit toptancı hallerini ve mezbahaları yapabilir, sağlık merkezleri, hastaneler, gezici sağlık üniteleri ile yetişkinler, yaşlılar, engelliler, kadınlar, gençler ve çocuklara yönelik her türlü sosyal ve kültürel hizmetleri yürütebilir, geliştirebilir ve bu amaçla sosyal tesisler kurabilir, meslek ve beceri kazandırma kursları açabilir, işletebilir veya işlettirebilir. İlçe belediyelerinin görüşlerini alarak büyükşehir belediyesinin stratejik plânını, yıllık hedeflerini, yatırım programlarını ve bunlara uygun olarak bütçesini hazırlamak gibi görevleri de bulunmaktadır.

www.balioglu.net

Mahalli idare birimi olan belediyeler üzerinde merkezi idarenin vesayet yetkisi, Cumhurbaşkanı hükümet sisteminden önce tek başına İçişleri Bakanlığı tarafından kullanılmaktaydı. Cumhurbaşkanı hükümet sisteminden sonra İçişleri Bakanlığı'na bağlı Mahalli İdareler Genel Müdürlüğü, Yerel Yönetimler Genel Müdürlüğü adı altında, 10.07.2018 tarih ve 30474 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 1 numaralı Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile Çevre ve Şehircilik Bakanlığı bünyesinde kurulmuştur.

Cumhurbaşkanı hükümet sisteminden sonra mahalli idareler alanında İçişleri Bakanlığı ve Çevre ve Şehircilik Bakanlığı görevlendirilmiştir. Denetim ve soruşturma İçişleri Bakanlığı tarafından yürütülmektedir.

Mahalli idarelerin iş ve işlemlerine dair mevzuatla verilen görev ve hizmetleri yapmak, takip etmek, sonuçlandırmak ve geliştirmek, mahalli idare yatırım ve hizmetlerinin kalkınma planları ile yıllık programlara uygun şekilde yapılmasını gözetmek, mahalli idareler personelinin hizmet içi eğitimini planlamak ve uygulanmasını takip etmek, mahalli idarelerin teşkilat, araç ve kadro standartlarını tespit etmek gibi konularda ise Çevre ve Şehircilik Bakanlığı Yerel Yönetimler Genel Müdürlüğü yetkilidir.

1.2.Teşkilat Yapısı ve İnsan Kaynakları

Büyükşehir belediyesi teşkilâtı; norm kadro esaslarına uygun olarak genel sekreterlik, daire başkanlıkları ve müdürlüklerden oluşur.

Birimlerin kurulması, kaldırılması veya birleştirilmesi büyükşehir belediyesi meclisinin kararı ile olur.

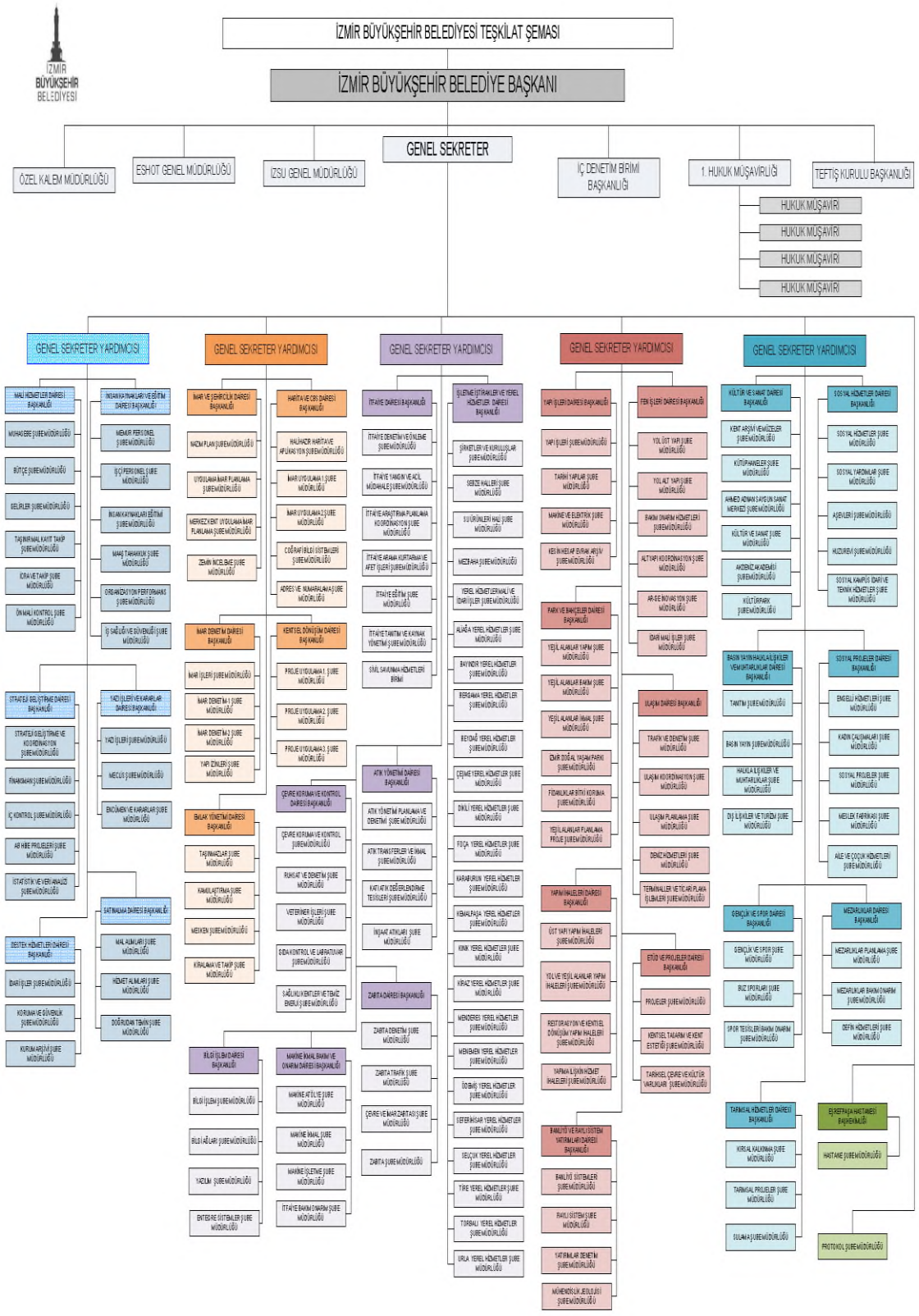
Büyükşehir belediyesi personeli büyükşehir belediye başkanı tarafından atanır. Personelden müdür ve üstü unvanlı olanlar ilk toplantıda büyükşehir belediye meclisinin bilgisine sunulur.

Genel sekreter, belediye başkanının teklifi üzerine Çevre ve Şehircilik Bakanı tarafından atanır.

Büyükşehir Belediyesinin teşkilat yapısında, doğrudan Başkana bağlı 4 adet birim belirlenmiştir. Bunlar; Özel Kalem Müdürlüğü, İç Denetim Birimi Başkanlığı, Teftiş Kurulu Başkanlığı ve 1. Hukuk Müşavirliği'dir. Doğrudan Başkana bağlı diğer birim olan Genel Sekreterlik idarenin en önemli icra organıdır. Genel Sekretere bağlı 4 adet Genel Sekreter Yardımcısı bulunmaktadır. Belediyenin 33 adet hizmet birimi, alan ve amaçlarına göre ilgili Genel Sekreter Yardımcılıklarına bağlıdır. Büyükşehir Belediyesi, teşkilât yapısına ait hiyerarşik sistem bünyesindeki organizasyon şeması aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

www.balioglu.net

Tablo 1: Teşkilat Şeması

Teşkilatlanmada oluşturulan her birim, kendi faaliyet ve görev alanları ile ilgili yönetmeliklerini hazırlayarak, büyükşehir belediye meclisinin onayından geçirerek yürürlüğe

www.balioglu.net

koyar ve bu esaslar üzerinden faaliyetlerini sürdürür. Büyükşehir Belediyesinde çalışan memur ve sözleşmeli personel 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'na; işçiler ise 1475 ve 4857 sayılı İş Kanunlarına tabi olup tüm personelin sosyal güvenlik işlemleri 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu uyarınca gerçekleştirilmektedir.

Büyükşehir Belediyesinde istihdam edilen 11.779 personelin; 38'i daire başkanı, 162'si müdür, 258'i şef, 3210'u memur, 548'i işçi, 402'si sözleşmeli personel ve 7151'i de Belediye iştiraki şirketlerden temin edilen işçi personelden oluşturmaktadır. Belediyede personel sayısı bir önceki yıla göre % 8,57 oranında artış göstermiştir.

Büyükşehir Belediyesine bağlı, ilgili ve ilişikli kamu idareleri ile kurdukları ve/veya sermaye ortağı olduğu şirketler aşağıdaki tabloda gösterilmiştir:

Tablo 2: Belediyenin bağlı, ilgili ve ilişikli kamu idareleri ile Kurduğu ve/veya Sermaye Ortağı Olduğu Şirketler

BAĞLI KURULUŞLAR		
İZSU GENEL MÜDÜRLÜĞÜ		
ESHOT GENEL MÜDÜRÜLÜĞÜ		
ŞİRKET ADI	**2018 YILSONU İTİBARİYLE ŞİRKET SERMAYESİ (TL)**	**ORTAKLIK ORANI (%)**
EGE ŞEHİR PLANLAMA A.Ş.	26.618.000,00	99,67
İZDENİZ A.Ş.	100.250.000,00	92,90
İZULAŞ A.Ş.	747.500.000,00	89,80
İZELMAN A.Ş.	733.018.050,00	63,31
İZBETON A.Ş.	456.550.000,00	98,79
İZENERJİ A.Ş.	247.150.000,00	39,46
GRAND PLAZA A.Ş.	96.458.415,00	50,00
İZFAŞ A.Ş.	199.509.360,00	99,95
İZBELCOM A.Ş.	61.250.000,00	74,04
İZBAN A.Ş.	795.000.000,00	47,00
ESBAŞ	52.500,00	0,73
ÇEŞTAŞ	5.000.000,00	25,00
BAYSAN A.Ş.	845.000,00	96,79
İZMİRGAZ A.Ş.	60.000.000,00	10,00
İZMİR ENTERNASYONAL OTELCİLİK A.Ş.	120.000,00	23,50

www.balioglu.net

1.3.Mali Yapı

Bütçe giderlerinin ekonomik olarak sınıflandırıldığı Tablo 3 aşağıda gösterilmiştir:

Tablo 3: 2016 – 2018 Dönemi Bütçe Giderlerinin Ekonomik Sınıflandırma Açısından Seyri

Gider Türü	2016 Yılı (A) (TL)	2017 Yılı (B) (TL)	2018 Yılı (C) (TL)	Değişim Oranı (D) (D=C/B-1) (%)
Personel Giderleri	307.817.294,99	326.417.373,11	360.610.121,16	10,48
S.G.K. Devlet Prim Giderleri	43.955.532,41	46.978.857,98	51.662.176,88	9,97
Mal Ve Hizmet Alımları	736.440.557,29	836.632.626,12	1.057.854.612,87	26,44
Faiz Giderleri	66.047.246,62	106.516.742,77	166.702.517,16	56,50
Cari Transferler	400.507.344,59	414.382.100,54	513.110.889,97	23,83
Sermaye Giderleri	1.644.613.627,40	2.271.888.002,04	2.195.121.421,12	-3,38
Sermaye Transferleri	90.081.852,32	67.808.702,00	19.933.096,62	-70,60
Borç Verme	719.353.343,50	548.675.120,00	712.205.528,00	29,80
Bütçe Gider Toplamı	**4.008.816.799,12**	**4.619.299.524,56**	**5.077.200.363,78**	**9,91**

Bütçe giderlerinin ekonomik olarak sınıflandırıldığı Tablo 3'de gösterildiği üzere, Büyükşehir Belediyesinin bütçe gider toplamı 5.077.200.363,78 TL ile 2018 döneminde yüzde 9,91 oranında artış göstermiştir. Tablodaki gider kalemleri incelendiğinde ise; giderler içindeki payı oransal anlamda en yüksek artışın yüzde 56,50 ile Faiz Giderleri kalemi olduğu görülmektedir. Bunun sebebi de yabancı para cinsinden kredi geri ödemelerindeki kur artışlarıdır. Sermaye Transferleri kalemi ise %70,60 oranında azalma göstermiştir.

Tablo 4: 2016 – 2018 Dönemi Bütçe Gelirlerinin Ekonomik Sınıflandırma Açısından Seyri

Gelir Türü	2016 Yılı (A) (TL)	2017 Yılı (B) (TL)	2018 Yılı (C) (TL)	Değişim Oranı (D) (D=C/B-1) (%)
Vergi Gelirleri	38.191.080,81	38.215.605,83	44.202.432,94	15,67
Teşebbüs Ve Mülkiyet Gelirleri	259.505.442,96	239.579.120,03	273.137.979,51	14,01
Alınan Bağış Ve Yardımlar İle Özel Gelirler	173.611,04	62.442,12	30.952,06	-50,43
Diğer Gelirler	2.870.161.474,38	3.448.808.183,18	4.147.191.615,18	20,25
Sermaye Gelirleri	13.453.231,09	34.068.233,57	90.338.804,79	165,17
Net Bütçe Gelirleri Toplamı	**3.181.484.840,28**	**3.760.733.584,73**	**4.554.901.784,48**	**21,12**

www.balioglu.net

Bütçe gelirlerinin ekonomik olarak sınıflandırıldığı Tablo 4'deki veriler dikkate alındığında, gelirler 2017 yılına göre % 21,12 oranında artış göstermiştir. Artışın temel sebebi Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri ile Sermaye Gelirlerindeki artıştır. Ana gelir kalemlerinden birisi olan vergi gelirlerinin 2018 yılında bir önceki yıla göre %15,67 oranında artış gösterdiği görülmektedir. Bunun sebebi de yapılandırma kanunları dolayısıyla vergi gelirleri kaleminde yapılan tahsilatlardaki artıştır.

Belediye'nin 2018 dönemi bütçe tahmini ve gerçekleşmeleri Tablo 5 ve Tablo 6'da gösterilmektedir.

Tablo 5: 2018 Yılı Gider Bütçesi ve Gerçekleşen Tutar

Gider Türü	2018 Yılı Gider Bütçe Tahmini (A)	2018 Yılı Gerçekleşen (B)	Gerçekleşme Oranı (C) (C=B/A) %
Personel Giderleri	381.623.582,00	360.610.121,16	94,49
S.G.K. Devlet Prim Giderleri	53.906.218,00	51.662.176,88	95,84
Mal ve Hizmet Alım Giderleri	1.185.594.268,00	1.057.854.612,87	89,23
Faiz Giderleri	166.866.200,00	166.702.517,16	99,90
Cari Transferler	519.624.531,00	513.110.889,97	98,75
Sermaye Giderleri	2.406.702.010,00	2.195.121.421,12	91,21
Sermaye Transferleri	23.006.000,00	19.933.096,62	86,64
Borç Verme	712.670.341,00	712.205.528,00	99,93
Yedek Ödenek	6.850,00	0,00	0,00
BÜTÇE GİDER TOPLAMI	**5.450.000.000,00**	**5.077.200.363,78**	**93,16**

Buna göre, 2018 yılında Bütce Giderleri % 93,16 seviyesinde gerçekleşmiştir. 2018 mali yılında gider bütçesi ekonomik sınıflandırma düzeyinde incelendiğinde, gerçekleşme oranlarının sırasıyla; % 99,93 lük gerçekleşme oranı ile Borç Verme, % 99,90'lık gerçekleşme oranı ile Faiz Giderleri, % 98,75'lik gerçekleşme oranı ile Cari Transferleri, % 95,84'lük gerçekleşme oranı ile Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri, % 94,49'lik gerçekleşme oranı ile Personel Giderleri, %91,21'lik gerçekleşme oranı ile Sermaye Giderleri, % 89,23'lük gerçekleşme oranı ile Mal Ve Hizmet Alım Giderleri, %86,64'lük gerçekleşme oranı ile Sermaye Transferleri şeklinde olduğu görülmektedir.

www.balioglu.net

Sonuç olarak 2018 yılı bütçe giderleri %93,16 ile beklenen seviyenin altında olmakla birlikte, beklenene yakın gerçekleşmiştir.

Tablo 6: 2018 Yılı Gelir Bütçesi ve Gerçekleşen Tutar

Gelir Türü	2018 Yılı Gider Bütçe Tahmini (A)	2018 Yılı Gerçekleşen (B)	Gerçekleşme Oranı (C) (C=B/A) %
Vergi Gelirleri	47.289.000,00	44.291.854,22	93,66
Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	206.338.000,00	273.137.979,51	132,37
Alınan Bağış ve Yrd. ile Özel Gelirler	3.000,00	30.952,06	1.031,74
Diğer Gelirler	4.300.914.000,00	4.147.191.615,18	96,43
Sermaye Gelirleri	81.050.000,00	90.338.804,79	111,46
BÜTÇE GELİRLERİ	**4.635.594.000,00**	**4.554.991.205,76**	**98,26**

Buna gore 2018 yılında Bütçe Gelirleri %98,26 seviyesinde gerçekleşmiştir. Vergi Gelirleri %93,66, Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri %132,37, Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler (Büyükşehir Belediyesine Bağlı Eşrefpaşa Hastanesine yapılan bağışlar dolayısıyla) %1.031,74 , Diğer Gelirler %96,49 ve Sermaye Gelirleri 111,99 olarak gerçekleşmiştir.

Sonuç olarak 2018 yılı bütçe gelirleri %98,26 ile beklenen seviyeye çok yakın gerçekleşmiştir.

www.balioglu.net

1.4. Muhasebe ve Raporlama Sistemi

Belediyenin muhasebe kayıt sistemi, 5018 Sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu ile getirilen tahakkuk esaslı devlet muhasebesi olup kayıt işlemleri Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği çerçevesinde düzenlenerek 27.05.2016 tarih 29724 (M) sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği hükümleri doğrultusunda gerçekleştirilmektedir.

Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar'ın 5'inci maddesi gereğince hesap dönemi sonunda Sayıştay Başkanlığına gönderilmesi gereken defter, tablo ve belgelerden aşağıda yer alanlar denetime sunulmuş olup denetim bu defter, tablo ve belgeler ile Usul ve Esasların 8'inci maddesinde yer alan diğer belgeler dikkate alınarak yürütülüp sonuçlandırılmıştır.

- Birleştirilmiş veriler defteri.
- Geçici ve kesin mizan.
- Bilanço.

- Kasa sayım tutanağı,
- Banka mevcudu tespit tutanağı,
- Alınan çekler sayım tutanağı,
- Menkul kıymet ve varlıklar sayım tutanağı,
- Teminat mektupları sayım tutanağı,
- Değerli kâğıtlar sayım tutanağı,
- İdare taşınır mal yönetimi ayrıntılı hesap cetveli ile idare taşınır mal yönetimi hesabı icmal cetveli,
- Bütçe giderleri ve ödenekler tablosu,
- Bütçe gelirleri ekonomik sınıflandırılması tablosu,
- Faaliyet sonuçları tablosu.

Denetim görüşü, kamu idaresinin tabi olduğu geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki temel mali tabloları olan bilanço ve faaliyet sonuçları tablosuna verilmiştir.

www.balioglu.net

2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştaya sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmasından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek, mali rapor ve tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla yürütülmüştür.

Kamu idaresinin mali tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürünün belirlenmesine esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri de değerlendirilmiştir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

Bu hususlarla ilgili denetim sonucunda denetim görüşü oluşturmak üzere yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmiştir.

www.balioglu.net

5. İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

İç kontrol sistemi, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun Beşinci kısmında düzenlenmiştir. İç kontrol, idarenin amaçlarına, belirlenmiş politikalara ve mevzuata uygun olarak faaliyetlerin etkili, ekonomik ve verimli bir şekilde yürütülmesini, varlık ve kaynakların korunmasını, muhasebe kayıtlarının doğru ve tam olarak tutulmasını, malî bilgi ve yönetim bilgisinin zamanında ve güvenilir olarak üretilmesini sağlamak üzere idare tarafından oluşturulan organizasyon, yöntem ve süreçle iç denetimi kapsayan malî ve diğer kontroller bütünüdür.

Görev ve yetkileri çerçevesinde, malî yönetim ve kontrol süreçlerine ilişkin standartlar ve yöntemler Hazine ve Maliye Bakanlığınca, iç denetime ilişkin standartlar ve yöntemler ise İç Denetim Koordinasyon Kurulu tarafından belirlenir, geliştirilir ve uyumlaştırılır. Bunlar ayrıca, sistemlerin koordinasyonunu sağlar ve kamu idarelerine rehberlik hizmeti verir.

31.12.2005 tarihli ve 26040 (3.Mükerrer) sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan İç Kontrol ve Ön Mali Kontrole İlişkin Usul ve Esasların 5 inci maddesinde, iç kontrol standartlarının,

merkezi uyumlaştırma görevi çerçevesinde Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından belirlenip yayımlanacağı, kamu idarelerinin, malî ve malî olmayan tüm işlemlerinde bu standartlara uymakla ve gereğini yerine getirmekle yükümlü bulunduğu, ayrıca Kanuna ve iç kontrol standartlarına aykırı olmamak koşuluyla, idarelerce görev alanları çerçevesinde her türlü yöntem, süreç ve özellikli işlemlere ilişkin standartlar belirlenebileceği belirtilmiştir.

Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından hazırlanarak 26.12.2007 tarih ve 26738 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Kamu İç Kontrol Standartları Tebliği ile kamu idarelerinde iç kontrol sisteminin oluşturulması, uygulanması, izlenmesi ve geliştirilmesi amacıyla 18 standart ve bu standartlar için gerekli 79 genel şart belirlenmiştir.

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu ve ilgili diğer mevzuat uyarınca, Büyükşehir Belediyesince Kamu İç Kontrol Sisteminin oluşturulması, uygulanması, izlenmesi ve geliştirilmesi çalışmaları, Belediyenin yönetim sorumluluğu kapsamında müdürlüklerle ortak çalışma yapılarak Kamu İç Kontrol Standartları Uyum Eylem Planı hazırlanmıştır.

Bu çerçevede; Belediyede Maliye Bakanlığı tarafından hazırlanan ve kurumlara gönderilen Kamu İç Kontrol Standartları Uyum Eylem Planı Rehberi de dikkate alınarak etkin bir iç kontrol sisteminin kurulması ve uygulanmasının sağlanması çalışmaları devam etmektedir.

www.balioglu.net

İç kontrol sistemi ve işleyişinin üst yönetici ve personel tarafından sahiplenilmesi ve desteklenmesi sağlanmaya çalışılmaktadır. Kurumdaki tüm personel, Kamu Görevlileri Etik Davranış İlkeleri ile Başvuru Usul ve Esasları Hakkında Yönetmeliğin Ek 1'inde yer alan Etik Sözleşmesini imzalamış olup özlük dosyalarında yer almaktadır. Kurum organizasyon yapısı içerisinde görev, yetki ve sorumluluklar açıkça ifade edilmiştir.

Ayrıca 29-30.05.2018 tarihlerinde "Etik Haftası Semineri" düzenlenmiş, 1000 adet Etik Kitapçığı bastırılıp tüm müdürlüklere dağıtılmış ve Etik Haftası ile ilgili afişler hazırlanarak duyuru panolarına asılması sağlanmıştır. Etik kurulundaki üye değişiklikleri Büyükşehir Belediyesinin bilgi ağında ve katlardaki panolardaki yerlerine yansıtılarak güncellenmiştir.

Organizasyon Performans Şube Müdürlüğü tarafından her müdürlüğe ait çalışma yönergeleri ve her daire başkanlığına ait çalışma yönetmelikleri standart bir şablonda oluşturularak hazırlanmış ve tüm kuruma duyurulması sağlanmıştır. Büyükşehir Belediyesi 2018 Yılı Kamu İç Kontrol Standartlarına Uyum Eylem Planında belirtildiği üzere, Büyükşehir Belediyesinin tüm birimleri için 31.12.2019 tarihine kadar pozisyon bazlı görev tanımlarının oluşturulması hedeflenmiştir. Bu kapsamda Strateji Geliştirme Dairesi Başkanlığı, İnsan Kaynakları ve Eğitim Dairesi Başkanlığı, Destek Hizmetleri Dairesi Başkanlığı, Mali Hizmetler Dairesi Başkanlığı, Satınalma Dairesi Başkanlığı, Yazı İşleri ve Kararlar Dairesi

Başkanlıklarına bağlı 24 müdürlük için pozisyon bazlı görev tanımlarının oluşturulması çalışmalarına başlanmış olup 15.04.2019 tarihine kadar tamamlanması hedeflenmiştir.

İnsan Kaynakları ve Eğitim Dairesi Başkanlığı tarafından yapılması gereken adımlar ile personelin göreve başlayacağı Müdürlükler tarafından yapılması gereken adımlar planlanmış; program hazırlanarak Belediye Bilgi Yönetim Sistemi modüllerine eklenerek kullanıma hazır hale getirilmiştir. Oryantasyon süreci ve yazılım programının kullanımı ile ilgili 242 Müdürlük Oryantasyon Görevlisi Personele eğitim verilmiştir.

Stratejik plan, idarenin paydaş görüşleri alınarak, birimlerinin ve personelinin katkılarıyla mevzuata uygun bir şekilde hazırlanmış ve idarenin yürüteceği program, faaliyet ve projeleri ile bunların kaynak ihtiyacını, performans hedef ve göstergelerini içeren performans programı oluşturulmuştur.

Projelerin takibine yönelik olarak Etap Takip Sistemi'nin adı Proje Takip Programı olarak değiştirilmiştir. Yazılım Şube Müdürlüğü ile birlikte programın oluşturulması tamamlanmıştır. Daha sonra ilgili birimlerle yapılan koordineli çalışmalarla program güncellenmiş, veri girişleri yapılmaya başlanmış ve ilerleme raporları temin ediilebilir hale getirilmiştir. Kurumsal risk yönetim çalışmaları yapılmış olup her yıl güncellenmektedir. Amaç ve hedeflerin gerçekleşmesini engelleyebilecek iç ve dış riskleri azaltmak için gerekli önlemler belirlenmiştir.

www.balioglu.net

Ön Mali Kontrol Birimi, İç Kontrol ve Ön Mali Kontrole İlişkin Usul ve Esaslara uygun olarak Mali Hizmetler Müdürlüğünün alt birimi olarak kurulmuş, İç Kontrol Birimi ise Strateji Geliştirme Dairesi Başkanlığı altında yer almıştır. Bununla birlikte mevzuat gereği İç Denetim Birimi de oluşturulmuş olup iç denetçi kadrolarında 10 adet iç denetçi göev yapmaktadır.

Kurumun tüm birimlerinde yapılan işlerin iş tanımları yapılmış olup müdürlüklerin çalışma yönetmelikleri güncellenip tamamlanmıştır. Süreç kontrolünü sağlamak amacıyla, tüm birimlerde iş akış şeması hazırlanmıştır.

Yönetimin ihtiyaç duyduğu gerekli bilgileri ve raporları üretecek ve analiz yapma imkanı sunacak bir yönetim bilgi sistemi bulunmaktadır. Akıllı Kent Otomasyon Sistemi ve diğer Belediye Bilgi Yönetim Sistemi uygulamaları ile ihtiyaç duyulan raporlar ve analizler yapılmaktadır.

Faaliyet sonuçları ve değerlendirmeler, idare faaliyet raporunda gösterilmekte ve Belediye web sitesinden duyurulmaktadır.

İç Kontrol İzleme ve Yönlendirme Kurulu, üst yöneticinin onayı ile görevlendirilmiştir. Büyükşehir Belediyesi Kamu İç Kontrol Standartları Eylem Planı hazırlanmıştır. Eylem Planlarına ilişkin yılda iki kere değerlendirme raporları düzenlenerek Hazine ve Maliye Bakanlığı, Bütçe ve Mali Kontrol Genel Müdürlüğüne gönderilmektedir.

İç Kontrol Standartlarına Uyum Eylem Planında yer alan eylemlerin gerçekleşme sonuçları izlenerek raporlanmaktadır. Büyükşehir Belediyesi Kamu İç Kontrol Standartları Eylem Planı için her yıl revizyon çalışmaları yapılmaktadır.

Büyükşehir Belediyesi'nin, kendi İç Kontrol Sistemini kurmaya yönelik çalışmaları 2018 yılında da devam etmiştir. "2018 yılı İzmir Büyükşehir Belediyesi Kamu İç Kontrol Standartlarına Uyum Eylem Planı" basımı gerçekleştirilmiştir.

Muhasebe Yetkilisi, Muhasebe Yetkilisi Adayların Eğitimi, Sertifika Verilmesi İle Muhasebe Yetkililerin Çalışma Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelikte belirlenen şartlardan "Muhasebe yetkilisi sertifikası almış olmak" şartını taşımaktadır.

Sonuç itibariyle; iç denetim biriminin örgütlenmesi dikkate alındığında; iç kontrol ortamı ve ön mali kontrol ortamı açısından Büyükşehir Belediyesi, gerekli çalışmaları yapması münasebetiyle yeterli mütalaa edilmektedir.

6. DENETİM GÖRÜŞÜ

İzmir Büyükşehir Belediyesi 2018 yılına ilişkin yukarıda belirtilen ve ekte yer alan; geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki mali rapor ve tablolarının, "Denetim Görüşünün Dayanakları" bölümünde belirtilen hesap alanları hariç tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdiği kanaatine varılmıştır.

www.balioglu.net

7. DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAKLARI

BULGU 1: Taşınmaz İcmal Cetvelleri İle Taşınmazlara İlişkin Muhasebe Kayıtlarının Uyuşmaması

Büyükşehir Belediyesi'nce düzenlenen Taşınmaz İcmal Cetvellerinin hatalı olduğu ve mali tablolarla örtüşmediği tespit edilmiştir.

Belediyelerin taşınmazlarına yönelik kayıt işlemleri 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun "Taşınır ve taşınmaz işlemleri" başlıklı 44 üncü maddesine istinaden çıkartılan "Kamu İdarelerine Ait Taşınmazların Kaydına İlişkin Yönetmelik" hükümleri çerçevesinde gerçekleştirilmektedir.

Mezkur Yönetmeliğin "Kayıt ve kontrol işlemleri" başlıklı 5 nci maddesinde aynen; *"(1) Taşınmaz kayıt ve kontrol işlemleri, kamu idarelerine ait taşınmazların mevcutlarla birlikte içinde bulunulan yılda çeşitli yollarla edinilenlerin ve elden çıkarılanların miktar ve değer olarak takip edilmesi amacıyla kayıt altına alınmasıdır. Kayıtların belgeye dayanması*

esastır.

(2) Ek 1'deki Kayıt Planının "Tapuda Kayıtlı Olan Taşınmazlar" başlığı altında yer alan taşınmazlar maliyet bedeli üzerinden, bu taşınmazlardan maliyet bedeli belirlenemeyenler ise rayiç değerleri üzerinden kayıtlara alınır…" hükmü ve "Kayıt şekli" başlıklı 7 nci maddesinde de; "*...(2) Kamu idarelerinin taşınmaz kayıt ve kontrol işlemleriyle görevli birimlerince hazırlanan bu formlar taşınmaz icmal cetvelleri hazırlanmak üzere mali hizmetler birimine gönderilir. Mali hizmetler birimince bu formlar konsolide edilerek bu Yönetmeliğin ekinde (Ek 7) bulunan örneğe uygun şekilde taşınmaz icmal cetvelleri oluşturulur."* hükmü yer almaktadır.

Buna göre; taşınmazlara ilişkin formların Yönetmeliğin öngördüğü şekilde kayıt ve kontrol yetkililerince düzenlenmesi ve bunlar esas alınarak Taşınmaz İcmal Cetvelinin düzenlenmesi gerekmektedir. Bununla birlikte, mali tablolara esas oluşturacak muhasebe kayıtları bu cetveller üzerinden gerçekleştirilmelidir.

Yapılan incelemede; Belediyenin mülkiyetinde veya tasarrufunda yer alan taşınmazların; sağlıklı muhasebe kayıtlarına esas oluşturmak üzere tespitinin ve yönetmelikte öngörüldüğü şekilde tasnifinin yapılmaması dolayısıyla Taşınmaz İcmal Cetvelleri ile mali tablolara esas olmak üzere muhasebe kayıtlarında yer alan tutarların farklı olduğu görülmüştür. Buna göre; Emlak Yönetimi Dairesi Başkanlığı'nca düzenlenen Taşınmaz İcmal Cetvelinde taşınmazların belirlenen toplam değeri 17.649.020.749,36 TL ve ilgili muhasebe hesaplarında taşınmazların toplam değeri ise 8.133.207.477,42 TL olup, aradaki fark 9.535.813.271,94 TL'dir.

Bu nedenle, mali tablolarda taşınmaz kayıtlarına ilişkin tutarların ve Taşınmaz İcmal Cetvellerinin güvenilir olmadığı mütalaa edilmektedir.

Kamu idaresi cevabında; "Kamu İdarelerine Ait Taşınmazların Kaydına İlişkin Yönetmelik ve Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliğine uygun olarak Belediye Bilgi Yönetim Sisteminde gerekli yazılım çalışmalarının %80'i gerçekleşmiş olup 2019 mali yılı sonunda taşınmaz icmal cetvelleri ve muhasebe kayıtlarının eşitliği sağlanacaktır" denilmiştir.

Sonuç olarak İdare tarafından verilen cevapta bulguya konu edilen hususla ilgili yapılan değerlendirmelerin kabul edildiği ve 2019 yılında bulguda vurgulanan hususlara ilişkin çalışmaların yapılacağı belirtilmiştir. Ancak bu husus 2018 yılı mali tablolarını etkilemektedir. Konu ile ilgili süreç takip edilecektir.

www.balioglu.net

BULGU 2: Büyükşehir Belediyesi Tarafından Başka Kurumlara Tahsis Edilen Arazi ve Arsaların Arazi ve Arsalar Hesabında Kayıtlı Olmaması

Büyükşehir Belediyesi'nin mülkiyetinde olan arazi ve arsalardan diğer kurumlara tahsis edilen arazi ve arsaların 250 Arazi ve Arsalar Hesabında kayıtlı olmadıkları ve dolayısıyla mali tablolarda yer almadığı tespit edilmiştir.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliğinin "250 Arazi ve Arsalar Hesabı Hesabın Niteliği" başlıklı 188 inci maddesinde; "*arazi ve arsalar hesabının, kamu idarelerinin her türlü arazi ve arsaları ile bunlardan tahsise konu edilenlerin izlenmesi için kullanılacağı",* "Hesabın İşleyişi" başlıklı 189 uncu maddesinde de; "*tahsise konu edilen arazi ve arsaların tahsis edilen kamu idaresine hizmet veren muhasebe birimince kayıtlı değeri üzerinden 250 Arazi ve Arsalar Hesabına borç, 500 Net Değer Hesabına alacak kaydedileceği, tahsis edilen arazi ve arsalardan tahsisi kaldırılanların maliki kamu idaresinin muhasebe birimince yine 250 Arazi ve Arsalar Hesabına borç, 500 Net Değer Hesabına alacak kaydedileceği"* ifade edilmiştir.

www.balioglu.net

Yine 189 uncu madde de; "*tahsise konu edilen arazi ve arsaların tahsis eden kamu idaresine hizmet veren muhasebe birimince kayıtlı değer üzerinden 250 Arazi ve Arsalar Hesabına alacak, 500 Net Değer Hesabına borç kaydedileceği, tahsisli kullanılan arazi ve arsalardan tahsisi kaldırılanların tahsisli kullanan kamu idaresinin muhasebe birimince 250 Arazi ve Arsalar Hesabına alacak, 500 Net Değer Hesabına borç kaydedileceği"* belirtilmiştir.

Ayrıca Muhasebat Genel Müdürlüğünün yayınladığı 15.11.2016 ve 09.01.2017 tarihli Mahalli İdareler 2016 ve 2017 Detaylı Hesap Planlarında "250.01 Kamu İdaresinin Mülkiyetinde Olanlar, 250.02 Kamu İdaresinin Tahsis Ettiği ve 250.03 Tahsisli Kullanılan Taşınmazlar" ibarelerinin bulunduğu görülmektedir.

Diğer taraftan Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 7 nci bölümünde; Kurumların muhasebesinin, Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliğinin ikinci bölümünde belirlenen ve muhasebe ilke ve kurallarının dayanağını oluşturan temel muhasebe kavramları ile faaliyet sonuçları, bütçe uygulama sonuçları, nazım hesaplara ilişkin ilkeler ve varlıklar, yabancı kaynaklar ve öz kaynaklar ilkelerinden oluşan bilanço ilkeleri ile üçüncü bölümünde belirlenen muhasebe standartları, kurallar ve uygulamalara ilişkin hükümler çerçevesinde yürütüleceği belirtilmiştir.

23.12.2014 tarihli ve 29214 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin "Temel Muhasebe Kavramları ve İlkeleri" başlıklı ikinci

bölümünde yer alan "Temel Kavramlar" başlıklı 5 inci maddesinde; *"Genel yönetim muhasebesinin muhasebe ilke ve kurallarının dayanağını oluşturan ve belirtilen kavramlara göre yürütüleceği ifade edilmiş ve tam açıklama kavramı gereğince mali tablolar, bu tablolardan yararlanacak olanların doğru karar vermelerine yardımcı olacak ölçüde yeterli, açık ve anlaşılır şekilde düzenlenmelidir"* denilmiştir.

Tam açıklama kavramı evrensel bir muhasebe temel kavramı olup sorumlular bu kavram uyarınca kurumun varlıkların gerçek durumunun mali tablolarda yer almasını sağlamalıdırlar.

Yapılan incelemede; Büyükşehir Belediyesi tarafından 928.426.995,19 TL tutarındaki arazi ve arsanın tahsise verildiği, ancak yukarıda yer alan mevzuat hükümleri çerçevesinde muhasebe kayıtlarının yapılmaması dolayısıyla kurumun mali tablolarında yer almadığı anlaşılmıştır.

Bu itibarla Büyükşehir Belediyesi tarafından tahsise verilen arazi ve arsaların mezkur mevzuat hükümleri uyarınca 250 Arazi ve Arsalar Hesabına kaydedilmesi gerekmektedir.

Kamu idaresi cevabında; "Kurum mülkiyetinde bulunan her türlü arazi ve arsalar 250-Arazi ve Arsalar Hesabında takip edilmektedir. Başka kurumlara tahsis edilen arsa ve araziler Kamu İdarelerine Ait Taşınmazların Kaydına İlişkin Yönetmelik kapsamında kayıt altına alınıp, taşınmazların emlak beyan değerleri Hazine ve Maliye Bakanlığı'nın belirlemiş olduğu artış oranlarına göre her yılsonunda güncellenmektedir. Başka kurumlara tahsis edilen arsa ve arazilerin kayıtları Kamu İdarelerine Ait Taşınmazların Kaydına İlişkin Yönetmelik kapsamında kayıt altına alınıp, emlak beyan değerleri girilmiştir.

2019 mali yılı içerisinde Mahalli İdareler Bütçe Ve Muhasebe Yönetmeliğine uygun olarak muhasebe kayıtları yapılacaktır." denilmiştir.

Sonuç olarak İdare tarafından verilen cevapta bulguya konu edilen hususla ilgili yapılan değerlendirmelerin kabul edildiği ve bulguda vurgulanan hususlara ilişkin çalışmaların yapılacağı belirtilmiştir. Ancak bu husus 2018 yılı mali tablolarını etkilemektedir. Konu ile ilgili süreç izleyen yıl denetimlerinde takip edilecektir.

BULGU 3: Büyükşehir Belediyesi Tarafından Başka Kurumlara Tahsis Edilen Yer Altı ve Yer Üstü Düzenlerinin İlgili Hesaba Kaydedilmemesi

Büyükşehir Belediyesi'nin mülkiyetinde olan yer altı ve yer üstü düzenlerinden diğer kurumlara tahsis edilen yer altı ve yer üstü düzenlerinin 251 Yer Altı ve Yerüstü Düzenleri Hesabında kayıtlı olmadıkları ve dolayısıyla mali tablolarda yer almadığı tespit edilmiştir.

www.balioglu.net

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliğinin 251 Yer Altı ve Yerüstü Düzenleri Hesabı ile ilgili olarak "Hesabın Niteliği" başlıklı 190 ıncı maddesinde; *"herhangi bir işin gerçekleşmesini sağlamak veya kolaylaştırmak için, yeraltında veya yerüstünde inşa edilmiş her türlü yol, köprü, baraj, tünel, bölme, sarnıç, iskele, hark ve benzeri yapılar ile bunların eklenti ve bütünleyici parçalarının ve bunlardan tahsise konu edilenlerin izlenmesi için kullanılacağı,"* "Hesabın İşleyişi" başlıklı 191 inci maddesinde; *"tahsise konu edilen yeraltı ve yerüstü düzenlerinin tahsis edilen kamu idaresine hizmet veren muhasebe birimince kayıtlı değeri üzerinden 251 Yer Altı ve Yerüstü Düzenleri Hesabına borç, 500 Net Değer Hesabına alacak kaydedileceği,"* ayrıca, *"varlığa ilişkin ayrılmış amortisman tutarının 500 Net Değer Hesabına borç, 257 Birikmiş Amortismanlar Hesabına alacak kaydedileceği"* ifade edilmiştir.

Yine 191 inci madde de; *"tahsise konu edilen yeraltı ve yerüstü düzenlerinin tahsis eden kamu idaresine hizmet veren muhasebe birimince kayıtlı değer üzerinden 251 Yer Altı ve Yerüstü Düzenleri Hesabına alacak, 500 Net Değer Hesabına borç kaydedileceği,"* ayrıca, *"varlığa ilişkin ayrılmış amortisman tutarının 500 Net Değer Hesabına alacak, 257 Birikmiş Amortismanlar Hesabına borç kaydedileceği"* belirtilmiştir.

Ayrıca Muhasebat Genel Müdürlüğünün yayınladığı 15.11.2016 ve 09.01.2017 tarihli Mahalli İdareler 2016 ve 2017 Detaylı Hesap Planlarında "251.01 Kamu İdaresinin Mülkiyetinde Olanlar, 251.02 Kamu İdaresinin Tahsis Ettiği ve 251.03 Tahsisli Kullanılan Taşınmazlar" ibarelerinin bulunduğu görülmektedir.

Diğer taraftan Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 7 nci bölümünde; *"Kurumların muhasebesinin, Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliğinin ikinci bölümünde belirlenen ve muhasebe ilke ve kurallarının dayanağını oluşturan temel muhasebe kavramları ile faaliyet sonuçları, bütçe uygulama sonuçları, nazım hesaplara ilişkin ilkeler ve varlıklar, yabancı kaynaklar ve öz kaynaklar ilkelerinden oluşan bilanço ilkeleri ile üçüncü bölümünde belirlenen muhasebe standartları, kurallar ve uygulamalara ilişkin hükümler çerçevesinde yürütüleceği*" belirtilmiştir.

23.12.2014 tarihli ve 29214 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin "Temel Muhasebe Kavramları ve İlkeleri" başlıklı ikinci bölümünde yer alan "Temel Kavramlar" başlıklı 5 inci maddesinde; *"Genel yönetim muhasebesinin muhasebe ilke ve kurallarının dayanağını oluşturan ve belirtilen kavramlara göre yürütüleceği ifade edilmiş ve tam açıklama kavramı gereğince mali tablolar, bu tablolardan yararlanacak olanların doğru karar vermelerine yardımcı olacak ölçüde yeterli, açık ve anlaşılır şekilde düzenlenmelidir"* denilmiştir.

www.balioglu.net

Tam açıklama kavramı evrensel bir muhasebe temel kavramı olup sorumlular bu kavram uyarınca kurumun varlıkların gerçek durumunun mali tablolarda yer alması gerekmektedir.

Yapılan incelemede; Büyükşehir Belediyesi tarafından 36.090.794,71 TL tutarındaki yer altı ve yer üstü düzeninin tahsise verildiği, ancak yukarıda yer alan mevzuat hükümleri çerçevesinde muhasebe kayıtlarının yapılmadığı dolayısıyla kurumun mali tablolarında yer almadığı anlaşılmıştır.

Bu itibarla Büyükşehir Belediyesi tarafından tahsise verilen yer altı ve yer üstü düzenlerinin mezkur mevzuat hükümleri uyarınca 251 Yer Altı ve Yer Üstü Düzenleri Hesabına kaydedilmesi gerekmektedir.

Kamu idaresi cevabında; "2019 mali yılı içerisinde başka kurumlara tahsis edilen ve başka kurumlarca İzmir Büyükşehir Belediyesine tahsis edilen yeraltı ve yerüstü düzenleri maliyet bedelleri ile ilgili Belediye Bilgi Yönetim Sisteminde gerekli yazılım çalışmaları tamamlanmıştır. 2019 mali yılı içeresinde Kamu İdarelerine Ait Taşınmazların Kaydına İlişkin Yönetmelik ve Mahalli İdareler Bütçe Ve Muhasebe Yönetmeliğine uygun olarak muhasebe kayıtları yapılacaktır" denilmiştir.

Sonuç olarak İdare tarafından verilen cevapta bulguya konu edilen hususla ilgili yapılan değerlendirmelerin kabul edildiği ve bulguda vurgulanan hususlara ilişkin çalışmaların yapılacağı belirtilmiştir. Ancak bu husus 2018 yılı mali tablolarını etkilemektedir. Konu ile ilgili süreç izleyen yıl denetimlerinde takip edilecektir.

BULGU 4: Büyükşehir Belediyesi Tarafından Başka Kurumlara Tahsis Edilen Binaların Binalar Hesabında Kayıtlı Olmaması

Büyükşehir Belediyesinin mülkiyetinde olan binalardan diğer kurumlara tahsis edilen binaların 252 Binalar Hesabında kayıtlı olmadıkları ve dolayısıyla mali tablolarda yer almadığı tespit edilmiştir.

Kurumca başka kurumlara tahsis edilen binaların 252 Binalar Hesabına kayıt edilmesi muhasebe ilkeleri çerçevesinde gereklidir. Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliğinin 252 Binalar Hesabı ile ilgili olarak, "Hesabın Niteliği" başlıklı 192 inci maddesinde; *"binalar hesabının, kamu idarelerinin her türlü binaları ile bunlardan tahsise konu edilenlerin izlenmesi için kullanılacağı*", "Hesabın İşleyişi" başlıklı 193 üncü maddesinde de; *"tahsise konu edilen binaların tahsis edilen kamu idaresine hizmet veren muhasebe birimince kayıtlı değeri üzerinden 252 Binalar Hesabına borç, 500 Net Değer Hesabı'na alacak kaydedileceği, tahsis edilen binalardan tahsisi kaldırılanların maliki kamu idaresinin muhasebe birimince yine 252*

www.balioglu.net

Binalar Hesabına borç, 500 Net Değer Hesabı'na alacak kaydedileceği" ifade edilmiştir.

Yine 193 üncü madde de; "*tahsise konu edilen binaların tahsis eden kamu idaresine hizmet veren muhasebe birimince kayıtlı değer üzerinden 252 Binalar Hesabına alacak, 500-Net Değer Hesabına borç kaydedileceği, tahsisli kullanılan binalardan tahsisi kaldırılanların tahsisli kullanan kamu idaresinin muhasebe birimince 252 Binalar Hesabına alacak, 500-Net Değer Hesabına borç kaydedileceği*" belirtilmiştir.

Ayrıca Muhasebat Genel Müdürlüğünün yayınladığı 15.11.2016 ve 09.01.2017 tarihli Mahalli İdareler 2016 ve 2017 Detaylı Hesap Planlarında "*252.01 Kamu İdaresinin Mülkiyetinde Olanlar, 252.02 Kamu İdaresinin Tahsis Ettiği ve 252.03 Tahsisli Kullanılan Taşınmazlar*" ibarelerinin bulunduğu görülmektedir. Görüleceği üzere Muhasebat Genel Müdürlüğünün yayınladığı detaylı hesap planlarında tahsisli binaların alt hesaplarda takip edilmesi gerektiği anlaşılmaktadır.

Maliye Bakanlığı Muhasebat Genel Müdürlüğü'nün 04.11.2015 tarihli 47 numaralı Genel Tebliği'nin 6 ncı maddesinde;

"Tahsisli taşınmazların amortisman işlemleri

MADDE 7 – (1) Kamu idaresinin mülkiyetinde olup diğer kamu idarelerine tahsis edilmeyen taşınmazların amortisman işlemleri maliki kamu idaresinin muhasebe birimi tarafından, diğer kamu idarelerine tahsis edilen taşınmazların amortisman işlemleri ise taşınmazı kullanan kamu idaresinin muhasebe birimi tarafından 27/12/2014 tarihli ve 29218 mükerrer sayılı Resmî Gazete' de yayımlanan Muhasebat Genel Müdürlüğü Genel Tebliği (Sıra No: 41) Genel Yönetim Kapsamındaki Kamu İdarelerinin Detaylı Hesap Planları ile ihdas edilen yardımcı hesap kodları kullanılmak suretiyle yapılır." denilmektedir.

Görüleceği üzere Genel Tebliğ tahsis alınan ve verilen taşınmazların amortisman işlemlerinin hangi kurum tarafından yapılacağını da açıklamaktadır.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 7 nci bölümünde; *"Kurumların muhasebesinin, Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliğinin ikinci bölümünde belirlenen ve muhasebe ilke ve kurallarının dayanağını oluşturan temel muhasebe kavramları ile faaliyet sonuçları, bütçe uygulama sonuçları, nazım hesaplara ilişkin ilkeler ve varlıklar, yabancı kaynaklar ve öz kaynaklar ilkelerinden oluşan bilanço ilkeleri ile üçüncü bölümünde belirlenen muhasebe standartları, kurallar ve uygulamalara ilişkin hükümler çerçevesinde yürütüleceği"* belirtilmiştir.

www.balioglu.net

23.12.2014 tarihli ve 29214 sayılı Resmi Gazete' de yayımlanarak yürürlüğe giren Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin "Temel Muhasebe Kavramları ve İlkeleri" başlıklı ikinci bölümünde yer alan "Temel Kavramlar" başlıklı 5 inci maddesinde; *"Genel yönetim muhasebesinin muhasebe ilke ve kurallarının dayanağını oluşturan ve belirtilen kavramlara göre yürütüleceği ifade edilmiş ve tam açıklama kavramı gereğince mali tablolar, bu tablolardan yararlanacak olanların doğru karar vermelerine yardımcı olacak ölçüde yeterli, açık ve anlaşılır şekilde düzenlenmelidir"* denilmiştir.

Tam açıklama kavramı evrensel bir muhasebe temel kavramı olup sorumlular bu kavram uyarınca kurumun varlıkların gerçek durumunun mali tablolarda yer almasını sağlamalıdırlar.

Açıklanan hükümler çerçevesinde toplam değeri 18.520.532,28 TL tutarındaki tahsise verilen binaların 252 Binalar Hesabının alt kodlarında takip edilmesinin uygun olacağı düşünülmektedir.

Kamu idaresi cevabında; "Başka kurumlara tahsis edilen binalar Kamu İdarelerine Ait Taşınmazların Kaydına İlişkin Yönetmelik kapsamında kayıt altına alınıp, binalara ilişkin emlak beyan değerleri Çevre ve Şehircilik Bakanlığınca belirlemiş artış oranlarına göre güncellenerek Taşınmazlar Bilgi Sistemi Programına girişleri tamamlanmıştır.

2019 mali yılı içerisinde Mahalli İdareler Bütçe Ve Muhasebe Yönetmeliğine uygun olarak muhasebe kayıtları yapılacaktır" denilmiştir.

Sonuç olarak İdare tarafından verilen cevapta bulguya konu edilen hususla ilgili yapılan değerlendirmelerin kabul edildiği ve bulguda vurgulanan hususlara ilişkin çalışmaların yapılacağı belirtilmiştir. Ancak bu husus 2018 yılı mali tablolarını etkilemektedir. Konu ile ilgili süreç takip izleyen yıl denetimlerinde edilecektir.

BULGU 5: Belediye İştirakine Meclis Kararı İle Devredilen Otoparkların Hizmet İmtiyaz Varlıkları Hesabında İzlenmemesi

Büyükşehir Belediyesi mülkiyetinde yer alan ve kayıtlı değerleri toplamı 41.780.840,32 TL olan 20 adet otoparkın, işletme haklarının çeşitli tarihlerde Büyükşehir Meclisi Kararlarıyla İzelman A.Ş.'ye devredilmesine rağmen bunların 256 Hizmet İmtiyaz Varlıkları Hesabı yerine 251 Yeraltı ve Yerüstü Düzenleri Hesabında izlenmeye devam edildiği görülmüştür.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 256 Hizmet İmtiyaz Varlıkları Hesabında yer alacak kayıtlara ilişkin 200 ve 201'inci maddelerinde aynen;

"*Hesabın niteliği*

MADDE 200 – (1) Hizmet imtiyaz varlıkları hesabı, hizmet imtiyaz sözleşmesine konu

www.balioglu.net

maddi duran varlıkların izlenmesi için kullanılır.

Hesabın işleyişi

MADDE 201 – (1) Hizmet imtiyaz varlıkları hesabına ilişkin borç ve alacak kayıtları aşağıda gösterilmiştir:

a) Borç

1) Mahalli idarelere ait maddi duran varlıklardan hizmet imtiyaz sözleşmesine konu edilenler işletme süresinin başladığı tarihte bu hesaba borç, ilgili maddi duran varlık hesabına alacak kaydedilir. Diğer taraftan, ayrılmış amortisman tutarları 257-Birikmiş Amortismanlar Hesabına borç ve alacak kaydedilir. …" hükümlerine yer verilmiştir.

Buna göre; Büyükşehir Belediyesi'nce 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu'nun 26'ncı maddesinde yer alan hükümlere dayanılarak yapılan protokoller neticesinde işletme hakkı İzelman A.Ş.'ye devredilen otoparkların 251 Yeraltı ve Yerüstü Düzenleri Hesabı yerine 256 Hizmet İmtiyaz Varlıkları Hesabında izlenmesi gerekmektedir.

Kamu idaresi cevabında; "Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliğine uygun olarak belediye iştirakine meclis kararı ile devredilen otoparkların 2019 mali yılı içerisinde 256 Hizmet İmtiyaz Varlıkları Hesabında takibi sağlanacaktır" denilmiştir.

Sonuç olarak İdare tarafından verilen cevapta bulguya konu edilen hususla ilgili yapılan değerlendirmelerin kabul edildiği ve 2019 yılında bulguda vurgulanan hususlara ilişkin çalışmaların yapılacağı belirtilmiştir. Ancak bu husus 2018 yılı mali tablolarını etkilemektedir. Konu ile ilgili süreç izleyen yıl denetimlerinde takip edilecektir.

8. DENETİM GÖRÜŞÜNÜ ETKİLEMEYEN TESPİT VE DEĞERLENDİRMELER

BULGU 1: Mal Alımlarında Yapılan Taşınır Kayıtlarında Mevzuata Aykırılıklar Bulunması

Büyükşehir Belediyesi tarafından yapılan mal alımlarında, alınan mallar kurum deposunda olmasına rağmen, taşınır giriş kaydı ile çıkış kayıtlarının aynı anda yapıldığı tespit edilmiştir.

Toplam 1.281.480,00 TL tutarındaki madde ve malzemenin, malzemeler depoda olmasına rağmen, çıkış kayıtlarının giriş kayıtları ile aynı anda yapılmasından dolayı taşınır kayıtlarının hatalı olması, 150 İlk Madde ve Malzeme Hesabının da gerçeği yansıtmamasına sebebiyet vermektedir.

Buna göre eş anlı gösterme fonksiyonunun sağlanabilmesi ve hatalı uygulamalardan

www.balioglu.net

kaçınabilmesi için madde ve malzemelerin çıkışlarının yapıldığı fiili anda taşınır kayıtları yapılmalı ve ilgili tutarlar aynı anda 150 İlk Madde ve Malzeme Hesabının alacağına kaydedilerek kayıtlardan çıkarılmalıdır.

Söz konusu hatalı uygulama nedeniyle kurumun depolarında fiili olarak bulunan madde ve malzemeler taşınır kayıtlarında görülmemektedir. Depoda bulunan ilgili madde ve malzeme tutarlarını eş anlı gösterme fonksiyonu ortadan kalkmaktadır.

Kamu idaresi cevabında; "Yapılan mal alımlarının Taşınır Mal Yönetmeliğine göre taşınır giriş ve çıkış kayıtlarının yapılması amacıyla bulgudaki önerileriniz de dikkate alınarak 22.05.2019 tarih ve 120768 sayılı yazı ile ilgili birimlerimize bilgilendirme yazısı gönderilmiştir" denilmiştir.

Sonuç olarak İdare tarafından verilen cevapta bulguya konu edilen hususla ilgili yapılan değerlendirmelerin kabul edildiği ve bulguda vurgulanan hususlara ilişkin çalışmaların yapılacağı belirtilmiştir. Ancak bu husus 2018 yılı mali tablolarını etkilemektedir. Konu ile ilgili süreç takip edilecektir.

www.balioglu.net

BULGU 2: Yapım İşi Olarak İhale Edilmesi Gereken İşlerin Mal Alımı Olarak İhale Edilmesi

Büyükşehir Belediyesindeki bazı "*yapım işleri*"nin "*mal alımı*" olarak ihale edildiği görülmüştür.

4734 sayılı Kamu İhale Kanununun "**Tanımlar**" başlıklı 4 üncü maddesinde;

"*Yapım : Bina, karayolu, demiryolu, otoyol, havalimanı, rıhtım, liman, tersane, köprü, tünel, metro, viyadük, spor tesisi, alt yapı, boru iletim hattı, haberleşme ve enerji nakil hattı, baraj, enerji santrali, rafineri tesisi, sulama tesisi, toprak ıslahı, taşkın koruma ve dekapaj gibi her türlü inşaat işleri ve bu işlerle ilgili tesisat, imalat, ihzarat, nakliye, tamamlama, büyük onarım, restorasyon, çevre düzenlemesi, sondaj, yıkma, güçlendirme ve montaj işleri ile benzeri yapım işlerini,* " denilmektedir.

Yapılan incelemede, "*prefabrik çelik sundurma alımı*" adı altında mal alımı olarak ihale edilen iş incelendiğinde işin yapım işi olduğu görülmüştür. Söz konusu iş bir imalat olup, beton temele sahiptir. İşin yapım işi olarak ihale edilmeyip, mal alımı olarak ihale edilmesi ile alınması gereken yapı ruhsatı, imar durumu vb. uygulamalar devre dışı bırakılmış olmaktadır. Söz konusu durum mevzuata aykırılık teşkil etmektedir.

Buna göre, yapılacak ihalelerde işin nev'ine dikkat edilmelidir. Özel izin ve prosedürler içeren yapım işlerinin mal alımı olarak ihale edilmemesi gerekmektedir. İlgili ihale birimi ve iç

kontrol birimlerinin bu hususlara dikkat etmesinin uygun olacağı düşünülmektedir.

Kamu idaresi cevabında; "İhale birimlerimize üst yazı ile gönderilerek konu ile ilgili bilgilendirme yapılmıştır. Yapılacak mal ve yapım işlerine ait ihalelerde bulgudaki önerileriniz doğrultusunda işlem tesis edilecektir" denilmiştir.

Sonuç olarak İdare tarafından verilen cevapta bulguya konu edilen hususla ilgili yapılan değerlendirmelerin kabul edildiği ve bulguda vurgulanan hususlara ilişkin çalışmaların yapılacağı belirtilmiştir. Konu ile ilgili süreç takip edilecektir.

BULGU 3: Mülkiyeti Büyükşehir Belediyesi'ne ait olan Buca Yedigöller Tesislerinin Mevzuata Aykırı Olarak Tahsis Edilmesi

Mülkiyeti Büyükşehir Belediyesi'ne ait olan Buca Yedigöller Tesislerinin Buca Belediyesi'ne tahsis edildiği ve Buca Belediyesi'nin de söz konusu taşınmazları üçüncü şahıslara kiraladığı görülmüştür.

10.10.2006 tarihli ve 26315 sayılı Resmi Gazete 'de yayımlanarak yürürlüğe giren "Kamu İdarelerine Ait Taşınmazların Tahsis ve Devri Hakkında Yönetmelik" in amacı; kamu idarelerinin mülkiyetlerindeki taşınmazların birbirlerine bedelsiz olarak tahsis ve devri ile Hazineye ait taşınmazlar ile Devletin hüküm ve tasarrufu altındaki yerlerin kamu idarelerine tahsis ve devir işlemlerinin usul ve esaslarını belirlemektir.

Mezkur Yönetmelik'in "Tanımlar" başlıklı 3 üncü maddesinin (f) bendinde; Yönetmelikte geçen "kamu idaresi"nin tahsis açısından, Yönetmelik ekindeki idareler ile kendilerine tahsis yapılması açısından köy tüzel kişiliklerini; devir açısından ise, Yönetmelik ekindeki idarelerden, düzenleyici ve denetleyici kurumlar hariç, diğer idareleri kapsadığı belirtilmiş ve Yönetmelik eki V sayılı cetvelde belediyelere yer verilmiştir. Dolayısıyla İzmir Büyükşehir Belediyesi Yönetmelik kapsamında olan bir idaredir.

Üçüncü maddenin (ğ) bendinde ise tahsisin tanımı yapılmıştır. Buna göre tahsis; "*mülkiyeti kendilerinde kalması koşuluyla kamu idarelerince,* ***kanunlarında belirtilen kamu hizmetlerinin yerine getirilebilmesi amacıyla*** *mülkiyetlerindeki taşınmazların, birbirlerine veya köy tüzel kişiliklerine; Hazineye ait taşınmazlar ile Devletin hüküm ve tasarrufu altındaki yerlerin ise, Maliye Bakanlığınca hizmetin devamı süresince kamu idarelerinin veya köy tüzel kişiliklerinin bedelsiz olarak kullanımına bırakılmasını*" ifade etmektedir. Tanımdan açıkça görüleceği üzere tahsisin yapılabilmesi için tahsis yapılan kamu idaresinin görevi olan kamu hizmetlerinin yerine getirilmesi amacı bulunmalıdır. Ancak yapılan incelemede İzmir Büyükşehir Belediyesi tarafından Buca Belediyesi'ne yapılan tahsisin amacının kamu

www.balioglu.net

hizmetlerinin yerine getirilmesi amacı taşımadığı anlaşılmıştır.

Şöyle ki; Büyükşehir Belediye Meclisi'nin 13.04.2015 tarihli ve 05333 sayılı kararına istinaden Büyükşehir Belediyesi ile Buca Belediyesi arasında yapılan 20.05.2015 yapılan protokolün ikinci maddesinde protokolün amacının "*mülkiyeti Büyükşehir'e ait İzmir İli Buca İlçesi Tınaztepe Mahallesi evka-1 mevkiinde bulunan 199 ada (yeni 319 ada) 1 parsel, 211 ada 1 parsel, 212 ada 1 parsel, 213 ada (yeni 331 ada) 1 parsel, 214 ada (yeni 332 ada) 1 parsel, 215 ada (333 ada) 1 parsel üzerinde Yedigöller olarak hizmet vermekte olan tesislerin işletme hakkının 5 yıl süreli Buca Belediyesi'ne verilmesine ilişkin şartları düzenlemek*" olduğu ifade edilmiştir.

Protokolün bir sonraki maddesinde ise tarafların sorumluluklarına yer verilmiştir. Madde aynen aşağıdaki gibidir:

"SORUMLUKLAR: *Yedigöller Rekreasyon Alanı içerisinde yer alan ve gelir getirici konumda olan restoran, kafeterya ve benzeri tesislerin kiralanması ve işletilmesine ilişkin her türlü yasal işlemler Buca Belediyesi tarafından yürütülecek olup, kiraya verilen tüm işletmelerin yıllık kira gelirinin %30'u Buca Belediyesi tarafından Büyükşehir'e yatırılacaktır. İşletmelerin kiraya verilmesi ve işletilmesi aşamasında meydana gelebilecek her türlü hukuki işlemlerde sorumluluk Buca Belediyesi'ne ait olacaktır*."

Protokolün amacı ve sorumlulukları değerlendirildiğinde tahsisin amacının kamu hizmetlerinin yerine getirilmesi olmadığı çok açıktır. Aslında amaç İzmir Büyükşehir Belediyesi'nin gelir getirici mülklerinin Buca Belediyesi'ne, oradan da üçüncü kişilere aktarılmasıdır ve bu husus Kamu İdarelerine Ait Taşınmazların Tahsis ve Devri Hakkında Yönetmelik hükümlerine açıkça aykırıdır. Çünkü amaç kamu hizmeti değil mülklerin üçüncü şahıslara kullandırılmasıdır.

Tahsise konu olan ve tahsis edilen Buca Belediyesi tarafından üçüncü kişilere kiraya verilen mülkler cafe ve restorandır. Yerinde yapılan incelemelerde restoranın da düğün salonu olarak işletildiği görülmüştür. Bu husus http://www.ruyavadisi.com/ internet adresinden de açıkça görülecektir. Restoran kiralayan kişiler tarafından Rüya Vadisi ismi ile düğün salonu olarak kullanılmakta ve gelir elde edilmektedir.

Buraya kadar yapılan açıklamalardan açıkça anlaşılacağı üzere İzmir Büyükşehir Belediyesi tarafından Buca Belediyesi'ne tahsis edilen mülklerin tahsisi mevzuata uyarlı bulunmamaktadır.

Kaldı ki 5393 sayılı Belediye Kanunu'nun "Diğer kuruluşlarla ilişkiler" başlıklı 75 inci maddesinde aynen "*Kamu kurum ve kuruluşlarına belediyeler, bağlı kuruluşları ve belediye şirketlerince devir veya tahsis edilen taşınmazlar, kamu konutu ve sosyal tesis olarak*

www.balioglu.net

kullanılamaz." denilmektedir. Ancak İzmir Büyükşehir Belediyesi tarafından Buca Belediyesi'ne tahsis edilen cafe ve restoran sosyal tesis gibi işletilmenin de ötesine geçerek kiralanmak suretiyle faydası üçüncü kişilere aktarılmaktadır

Ayrıca Kamu İdarelerine Ait Taşınmazların Tahsis ve Devri Hakkında Yönetmelik'in "Tahsisli taşınmaza ilişkin giderler" başlıklı 7'nci maddesinde; *"tahsisli taşınmazlarla ilgili olarak harcamalara katılma payı da dâhil olmak üzere her türlü malî yükümlülükler ve diğer giderlerin tahsis yapılan kamu idaresi tarafından ödeneceği"* hükmü yer almaktadır.

Büyükşehir Belediyesi tarafından yapılan 2017/398533 ihale kayıt numaralı "Buca Yedigöller Rekreasyon Alanında Yenileme İşi" kapsamında Buca Belediyesine tahsis edilen restoranın çatısının onarıldığı ve bu kapsamda çatı örtüsü sökülmesi, çatı örtüsü altındaki ahşap kaplama sökülmesi, çatı üzeri OSB/3 kaplama yapılması, çatı için su yalıtımı yapılması ve çatı örtüsü duvar kenarlarının galvaniz saç ile kapatılması işleri dolayısıyla toplam 103.306,69 TL harcama yapıldığı tespit edilmiştir.

Oysaki yukarıda yer alan mevzuat hükmü uyarınca söz konusu masrafların restoran olarak tahsis edilen ancak düğün salonu olarak kullanılan gayrimenkulün tahsis edildiği Buca Belediyesi ve onun kiracısı konumunda olan firma tarafından karşılanması gerekmektedir.

Buraya kadar yapılan açıklamalar uyarınca;

- Büyükşehir Belediyesi Meclisi'nin kararına istinaden mevzuata aykırı olarak Buca Belediyesi'ne tahsis edilen ve oradan da cüzi bir rakamla üçüncü kişilere cafe ve restoran olarak kiralanan gayrimenkullerin tahsislerinin derhal iptal edilmesi,
- Söz konusu gayrimenkullere yapılan ve Buca Belediyesi tarafından ödenmesi gereken masrafların Buca Belediye'sinden tahsil edilmesi,

gerektiği mütalaa edilmektedir.

Kamu idaresi cevabında; "Belediye Meclisinin 13.06.2005 tarih ve 514 sayılı kararıyla mülkiyeti kurumumuza ait İzmir İli, Buca İlçesi, Tınaztepe Mahallesi, 199 ada, 1 parsel, 211 ada, 1 parsel, 212 ada, 1 parsel, 213 ada, 1 parsel, 214 ada, 1 parsel ve 215 ada, 1 parsellerde kayıtlı taşınmaz malların imar planındaki amacına uygun olarak kullanılması ile her iki Belediye arasında imzalanan Protokolün 5. maddesi gereği, işletmeye açılacak olan ve gelir getirici restoran, kafeterya vb. tesislerin kira bedellerinin % 30 oranındaki payının kurumumuza verilmesi kaydıyla Buca Belediye Başkanlığı adına tahsisi uygun görülmüş olup, Belediye Meclisince her 5 yılda bir alınan kararlar ile söz konusu alanın Buca Belediyesi adına tahsisine ilişkin işlemlere devam edilmiştir. Söz konusu bulguda bahsi geçen husus ile ilgili olarak Belediye Başkanlığımız ile Buca Belediye Başkanlığı arasında gerekli mutabakat sağlanarak,

www.balioglu.net

bulgu doğrultusunda çalışmalara başlanılacaktır." denilmiştir.

Sonuç olarak İdare tarafından verilen cevapta bulguya konu edilen hususla ilgili yapılan değerlendirmelerin kabul edildiği ve 2019 yılında bulguda vurgulanan hususlara ilişkin çalışmaların yapılacağı belirtilmiştir. Konu ile ilgili süreç izleyen yıl denetimlerinde takip edilecektir.

BULGU 4: İzmir İlindeki Bazı Toptancı Hallerine Yönelik İşlemlerin Yetkisi Olmadığı Halde İlçe Belediyelerince Yürütülmesi

İzmir İli dâhilinde bulunan beş adet toptancı halinin; mevzuatta bunların tamamına ilişkin iş ve işlemlerin Büyükşehir Belediyesi tarafından yürütülmesi gerektiği ilgili mevzuatta öngörülmüş olmasına rağmen ikisinin Menemen Belediyesi ve Selçuk Belediyesi tarafından yürütüldüğü görülmüştür.

5216 Sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu'nun "Büyükşehir ve ilçe belediyelerinin görev ve sorumlulukları" başlıklı 7'nci maddesinin (t) bendinde; *"Her çeşit toptancı hallerini ve mezbahaları yapmak, yaptırmak, işletmek veya işlettirmek, imar plânında gösterilen yerlerde yapılacak olan özel hal ve mezbahaları ruhsatlandırmak ve denetlemek."* hükmü,

6360 Sayılı Kanunu'nun Geçici 1'nci maddesinin 8'nci fıkrasında; *"Bu Kanunla büyükşehir ilçe belediyesi olan belediyelerce yürütülen su, kanalizasyon, katı atık depolama ve bertaraf, ulaşım, her çeşit yolcu ve yük terminalleri, toptancı halleri, mezbaha, mezarlık ve itfaiye hizmetlerine ilişkin olmak üzere personel, her türlü taşınır ve taşınmaz malları ve bu hizmetlerin yerine getirilmesine yönelik yatırım, alacak ve borçları, komisyonca ilgisine göre büyükşehir belediyesi ile ilgili bağlı kuruluş arasında paylaştırılır."* hükmü, yer almaktadır.

Buna göre; İzmir İlindeki tüm toptancı hallerinin 6360 Sayılı Kanun'un yürürlük tarihi olan 30 Mart 2014 tarihinden sonra Kanunun öngördüğü şekilde İzmir Büyükşehir Belediyesi'ne devredilmesi ve temin edilen gelirler ve yapılan harcamalar dâhil olmak üzere toptancı hallerinin işletilmesine yönelik tüm işlerin Büyükşehir Belediyesi'nce gerçekleştirilmesi gerekmektedir.

Yapılan incelemede; Selçuk İlçesinde bulunan toptancı halinde 20'si aktif toplam 25 işyeri ve Menemen İlçesinde 18'i aktif 21 işyeri bulunduğu tespit edilmiş olup, bunlara ilişkin Büyükşehir Belediyesi'nce yürütülmesi mevzuatta açıkça öngörülen işlemlerin mezkur ilçe belediyelerince yürütüldüğü tespit edilmiştir. Yukarıda bahsedilen mevzuat hükümleri gereği; bu toptancı hallerine ilişkin personel, her türlü taşınır ve taşınmaz mallar ve bu hizmetlerin yerine getirilmesine yönelik yatırım, alacak ve borçların büyükşehir Belediyesi'ne devredilmesi

www.balioglu.net

gerekmektedir.

Kamu idaresi cevabında; "Selçuk İlçesi, Selçuk Mahallesi, 101 ada 1 nolu parsel ve Menemen İlçesi, Emiralem Mahallesi, 1111 ada 3 nolu parsellerde bulunan sebze hallerinin Kurumumuz adına devir işlemlerinin yapılabilmesi için söz konusu bulguda bahsi geçen husus ile ilgili olarak Belediye Başkanlığımız ile Selçuk Belediye Başkanlığı ve Menemen Belediye Başkanlığı arasında gerekli mutabakat sağlanarak, bulgu doğrultusunda çalışmalara başlanılacaktır" denilmiştir.

Sonuç olarak İdare tarafından verilen cevapta bulguya konu edilen hususla ilgili yapılan değerlendirmelerin kabul edildiği ve 2019 yılında bulguda vurgulanan hususlara ilişkin çalışmaların yapılacağı belirtilmiştir. Konu ile ilgili süreç izleyen yıl denetimlerinde takip edilecektir.

BULGU 5: İzmir Metrosunun Duraklarında Veya Trenlerin İçersinde Yer alan Reklam Materyallleri İle Bankaların Para Çekme Makinelerine Ait Yerlerin Mevzuata Aykırı Olarak İzmir Metro A.Ş.'ye Devredilmesi

www.balioglu.net

Büyükşehir Belediyesi Üçyol - Bornova metro hattının işletilmesi ile ilgili olarak 03.12.1999 tarih ve 05/258 sayılı Büyükşehir Meclisi kararında; mezkur hat ve daha sonra sisteme entegre olacak diğer hatların işletme imtiyazının, 1580 sayılı Belediye Kanunu'nun 19/4-A nci maddesi ve 3030 sayılı Büyükşehir Belediyelerinin Yönetimi Hakkında Kanunu'nun 6/A-g maddesi uyarınca Belediyenin iştiraki olan İZMİR METRO (İzmir Metro – İzmir Büyükşehir Metro İşletmeciliği Taşımacılık İnşaat ve Sanayi Ticaret A.Ş.) A.Ş.'ye devredilmesi kabul edilmiştir.

Bunu müteakip; bila tarihli taraflar arasında *"İzmir Büyükşehir Belediye Başkanlığı'nca Yaptırılan İzmir Metro İşletme İşinin İzmir Metro – İzmir Büyükşehir Metro İşletmeciliği Taşımacılık İnşaat ve Sanayi Ticaret A.Ş.'ne Yaptırılmasına İlişkin İşletme Sözleşmesi"* imzalanmıştır.

Mezkur sözleşmenin "Konu" başlıklı 2 nci maddesinde aynen; "*Sözleşmenin konusu ulaşıma açılmış bulunan Üçyol-Bornova hattı ile ileride özel projesine göre yapılıp sisteme katılacak olan diğer metro hatları ve DDY ile bağlantılı olarak raylı ulaşıma entegre edilecek toplu taşıma sisteminin tüm araç, gereç, yer, donanım ve tesisleriyle birlikte bir bütün olarak işletilmek üzere ŞİRKET'e devredilmesidir.*

İstasyon ve eklentilerinde ATM ve baz istasyonu küçük tesis ve donanımların kurdurulması, kiralanması ŞİRKET'e, istasyonlardaki dükkanların kiralanması ve

kullanılması İ.B.Ş.B.B.'a ait olmak üzere bu sözleşmenin kapsamı içindedir."

Mali Hükümler başlıklı 5 nci maddesinin 2 nci bendinde aynen; "*ŞİRKET, KDV hariç olmak üzere, aylık yolcu taşıma net hasılatının %15'ini işletme bedeli olarak İ.B.Ş.B.B.'na 3'er aylık dönemler halinde öder. Ödemeler, 3'er aylık dönemi izleyen ayın ilk on günü içinde yapılır.*

2. maddede ŞİRKET tarafından kiralanacağı belirlenen yerlerin gelirleri işletme bedeli dışında tutulur." denilmiştir.

Mülga 1580 sayılı Belediye Kanunu'nun "Belediyelerin Hakları, Salahiyet Ve İmtiyazları" başlıklı 19 uncu maddesinin 4/A ve 5 inci maddelerinde aynen;

"*4) Müktesep haklara halel gelmemek üzere belediye sınırı dahilinde;*

A - Doğrudan doğruya yapılmak ve işletilmek şartiyle su, havagazı, elektrik, tramvay tesisatı kurmak ve işletmek, göl, nehir, körfez ve sevahili mütecavire vapurları nakliyatını deruhde ve ifa etmek belediyelerin hakkıdır. (Ancak belediyeler bu işlerin tesis veya işletilmesi için müddeti kırk seneyi tecavüz etmemek ve şeraiti Devletçe müttehaz kaidelere muvafık olmak üzere imtiyaz da verebilirler.

...

5) (Değişik: 3666 - 5.7.1939) Belediye hudutları dahilinde muayyen mıntakalar arasında yolcu nakil vasıtası olarak otobüs, minibüs, otokar, tünel troley, füniküler işletmek ... münhasıran Belediyelerin hakkıdır.

(Değişik bent: 3612 - 7.2.1990)Bunların, belediyelerin de iştirak edecekleri şirketler vasıtasıyla yapılması ve işletilmesi veya icara verilmesi veyahut imtiyazın devri İçişleri Bakanlığının kararına bağlıdır. Belediyeler dilerse inhisarı tazammun etmemek şartıyla bunların işletilmesine ruhsat dahi verebilir. ..." hükümlerine,

Mülga 3030 sayılı Büyükşehir Belediyelerinin Yönetimi Hakkında Kanunu'nun "Büyükşehir ve İlçe Belediyelerinin Görevleri" başlıklı 6/A-g maddesinde aynen; "g*) Büyük şehir dahilindeki su, kanalizasyon, her nevi gaz, merkezi ısıtma ve toplu taşıma hizmetlerini yürütmek ve bu amaçla gerekli tesisleri kurmak, kurdurmak, işletmek veya işlettirmek,"* hükmüne,

5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu'nun "Şirket Kurulması" başlıklı 26 ncı maddesinde aynen; "*... Büyükşehir belediyesi, mülkiyeti veya tasarrufundaki hafriyat sahalarını, toplu ulaşım hizmetlerini, sosyal tesisler, büfe, otopark ve çay bahçelerini işletebilir; ya da bu yerlerin belediye veya bağlı kuruluşlarının % 50'sinden fazlasına ortak olduğu şirketler ile bu şirketlerin % 50'sinden fazlasına ortak olduğu şirketlere, 8/9/1983 tarihli ve 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu hükümlerine tabi olmaksızın belediye meclisince*

www.balioglu.net

belirlenecek süre ve bedelle işletilmesini devredebilir. (Ek cümle:12/11/2012-360/10 md.) Ancak, bu yerlerin belediye şirketlerince üçüncü kişilere devri 2886 sayılı Kanun hükümlerine tabidir." hükmüne yer verilmiştir.

Konu ile ilgili olarak; hem mezkur sözleşmenin imzalandığı yıl yürürlükte olan hem de mer'i mevzuat hükümleri birlikte incelendiğinde; büyükşehir belediyelerinin toplu ulaşım hizmetlerini belirli oranda iştiraki olan şirketlere meclis kararıyla ihalesiz devredebileceği aşikardır. Bu husus yukarıda belirtilen tüm mevzuat hükümlerinde bilahare sayılmıştır.

Bununla birlikte; 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu'nun 26 ncı maddesinde ise toplu ulaşım gibi bazı kamusal imtiyazların yanı sıra büfe ve benzeri üniteler gibi özel malların veya hakların meclis kararı ile devri de tahdidi olarak sayılmış olup, bunun içerisinde metro işletmesinin duraklarında veya trenlerin içerisinde yer alacak olan reklam materyalleri ile bankaların para çekme makinelerine (ATM) ait yerlerin kiralanması hususu yer almamaktadır. Buna ek olarak, zikredilen meclis kararında ve sözleşmede de bizatihi reklam materyallerine ilişkin bir hususa değinilmemiştir.

Özetle; büyükşehir belediyesinin iştiraki olsa bile, metro işletmesinin duraklarında veya trenlerin içerisinde yer alacak olan reklam materyalleri ile bankaların para çekme makinelerine (ATM) ait yerlerin kiralanması hususu meclis kararıyla üçüncü kişilere devredilemeyecektir. Ayrıca, bunlar toplu ulaşım hizmetleri ile doğrudan ilişkili ve işletmenin yürütümü ile ilgili hususlar olmadığından, bu gelir getirici faaliyetlerin kiralanması işi 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu hükümlerine tabidir.

Yapılan incelemede;

a) ilgili mevzuat hükümleri doğrultusunda belediye iştiraklerine dahi ihalesiz devredilmesi mümkün olmayan, İzmir Büyükşehir Belediye Meclisi'nin yukarıda yer verilen kararında ve (imzalanma tarihine belediye kayıtlarından da ulaşamadığımız) mezkur sözleşme hükümlerinde de yer verilmediği halde, metro işletmesinin duraklarında veya trenlerin içerisinde yer alan alanlarda bulunun reklam materyallerinin kiralanması sonucu (31.12.2018 tarihi itibariyle) İzmir Metro A.Ş.'nin 2018 yılı içerisinde 3.131.006,36 TL tahsilat gerçekleştirdiği tespit edilmiştir.

Mevzuat hükümlerince devir yetkisi verilmeyen, meclis kararında ve sözleşmede bulunmadığı halde, metro işletmesinin duraklarında veya trenlerin içerisinde yer alan alanlarda bulunun reklam materyallerinin Büyükşehir Belediyesi'nce 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu hükümleri uyarınca ihale yoluyla üçüncü kişilere kiralanması gerekmektedir.

b) ilgili mevzuat hükümleri doğrultusunda belediye iştiraklerine dahi ihalesiz devredilmesi mümkün olmayan ve Büyükşehir Belediye Meclisi'nin yukarıda yer verilen

www.balioglu.net

kararında yer verilmediği halde, metro işletmesinin duraklarında yer alan bankaların para çekme makinelerine (ATM) ait yerlerin kiralanması sonucu (31.12.2018 tarihi itibariyle) İzmir Metro A.Ş.'nin 2018 yılı içerisinde 1.314.971,15 TL tahsilat gerçekleştirdiği tespit edilmiştir.

Mevzuat hükümlerince devir yetkisi verilmeyen ve meclis kararında bulunmadığı halde, metro işletmesinin duraklarında yer alan bankaların para çekme makinelerine (ATM) ait yerlerin İzmir Büyükşehir Belediyesi'nce 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu hükümleri uyarınca ihale yoluyla üçüncü kişilere kiralanması gerekmektedir.

Ayrıca yukarıda belirtilen ve Büyükşehir Belediyesi'nce mahrum kalınan gelirlerin toplamı 4.445.977,51 TL olup, bu miktarın belediye bütçesine aktarılmasının sağlanması gerektiği mütalaa edilmektedir.

Kamu idaresi cevabında; Özetle, bulguda belirtilen mevzuat hükümleri tekrar edilmiş, mezkur sözleşmenin "Konu" başlıklı 2 nci maddesindeki;

"Sözleşmenin konusu ulaşıma açılmış bulunan Üçyol-Bornova hattı ile ileride özel projesine göre yapılıp sisteme katılacak olan diğer metro hatları ve DDY ile bağlantılı olarak raylı ulaşıma entegre edilecek toplu taşıma sisteminin tüm araç, gereç, yer, donanım ve tesisleriyle birlikte bir bütün olarak işletilmek üzere ŞİRKET'e devredilmesidir.

İstasyon ve eklentilerinde ATM ve baz istasyonu küçük tesis ve donanımların kurdurulması, kiralanması ŞİRKET'e, istasyonlardaki dükkanların kiralanması ve kullanılması İ.B.Ş.B.B.'a ait olmak üzere bu sözleşmenin kapsamı içindedir." hükmü gereği söz konusu yerlerin gelirlerinin sözleşmede yer alması münasebetiyle için ilgili şirket tarafından elde edilebileceği, çünkü metro işletmesinin bir bütün olarak devredildiği vurgulanmıştır.

Ayrıca; işletme sözleşmesinin kabulü ve imzalanmasına ilişkin 13.11.2001 tarih ve 05/124 sayılı belediye meclisi kararının, mülga mevzuat gereği İçişleri Bakanlığı'nca onay yetkisi devredilen İzmir Valiliği'nin onayına sunulduğunda *"izin talebinde ihale ile ilgili herhangi bir bilgiye rastlanılmamış olması nedeniyle metro işletmeciliğinin devri ile ilgili onay verilmediği, ihale yöntemi Valiliğe bildirildiğinde konunun yeniden değerlendirileceği"* yolunda verilen olumsuz yanıt üzerine konunun Belediye tarafından yargıya taşındığı, İzmir 1. İdare Mahkemesi'nin 2003/1010 E. ve 2004/944 K. sayılı kararı ile Valiliğin red işleminin iptaline karar verildiği, bu kararın Danıştay 8. D.' nin 05.04.2006 tarih ve 2005/1342 E ve 2006/1373 K sayılı kararı ile onanarak kesinleştiği, bu halde bulgu konusu yapılan sözleşmenin yargı denetiminden geçerek kesinleşmiş bulunduğundan bahsedilmiştir.

Bununla birlikte; söz konusu devir işlemlerinin yapıldığı tarihte ilgili yerlerin mezkur

www.balioglu.net

şirkete devredilebileceği, bu nedenle kanunun geriye yürümezliği ilkesi gereği 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu gibi daha sonra çıkan kanun hükümlerinin bu mevzuya uygulanamayacağı belirtilmiştir.

Bu nedenlerle; İzmir metrosunun duraklarında veya trenlerin içerisinde yer alan reklam materyalleri ile bankaların para çekme makinelerine ait yerlerin İzmir Metro A.Ş.'ne devredilmesinde mevzuata aykırı işlem yapılmadığı kanaatindeyiz, denilmiştir.

Sonuç olarak Savunmada bahsi geçen 05.04.2006 tarih ve 2005/1342 E ve 2006/1373 K sayılı Danıştay Kararının incelenmesi neticesinde; mezkur kararın bulgu konusu edilen ve geliri ilgili şirkete bırakılan yerlere ilişkin olmadığı görülmüştür. Mezkur karar toplu taşıma imtiyazının bizatihi ilgili şirkete devrine ilişkin olup, bulgumuzda da Danıştay Kararına paralel olarak bunun devredilebileceği ancak direkt toplu taşıma işi ile ilgili olmayan gelir getirici unsurların devredilemeyeceği hususuna değinilmiştir.

Savunmada ayrıca, Kanunların Geriye Yürümezliği ilkesine vurgu yapılmıştır. Ancak bulgu metninde belirtilen mülga yahut mer'i tüm kanun hükümleri dikkatlice incelendiğinde söz konusu ATM yerlerinin veyahut reklam materyallerinin bila bedel belediye iştiraklerine devredilebileceğine dair bir hüküm bulunmamaktadır. Bulguda ve savunmada belirtilen tüm mevzuat hükümlerinde, toplu taşıma işleminin ya da tahdidi olarak sayılmış bulunan bazı tesislerin devrine ilişkin hususların yer aldığı aşikar olduğundan ve bunlar da bulgu konusu kapsamındaki hususları kapsamadığından savunmanın Kanunların Geriye Yürümezliği ilkesine dayanan kısmının yersiz olduğu mütalaa edilmektedir.

Özetle; bulguda da belirtildiği üzere, büyükşehir belediyesinin iştiraki olsa bile, metro işletmesinin duraklarında veya trenlerin içerisinde yer alan reklam materyalleri ile bankaların para çekme makinelerine (ATM) ait yerlerin kiralanması hususu meclis kararıyla üçüncü kişilere devredilemeyecektir. Ayrıca, bunlar toplu ulaşım hizmetleri ile doğrudan ilişkili ve işletmenin yürütümü ile ilgili hususlar olmadığından, bu gelir getirici faaliyetlerin kiralanması işi 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu hükümlerine tabidir. Ayrıca zikredilen meclis kararında ve sözleşmede de bizatihi reklam materyallerine ilişkin bir hususa değinilmemiştir.

Bununla birlikte; söz konusu husus 2017 Yılı İzmir Büyükşehir Belediyesi Sayıştay Denetim Raporu'nun 13 nolu bulgusunda konu edilmiş olup, idare tarafından düzeltici işlem yapılacağı belirtilmesi münasebetiyle bu yıl denetimlerinde tarafımızca sürecin takip edileceği bildirilmiş olmasına rağmen düzeltici işlem tesis edilmediği görülmüştür.

www.balioglu.net

BULGU 6: Yapım İşi Yaklaşık Maliyetleri ve Projelerindeki İş Kalemlerinin ve Metrajlarının Hatalı Oluşturulması

Yapılan incelemede Büyükşehir Belediyesindeki yapım işleri ihalelerinde hazırlanan bazı yaklaşık maliyet metrajlarında çok büyük sapmalar ve işin projesinde bulunan iş kalemlerinde hatalar olduğu tespit edilmiştir.

4734 sayılı Kamu İhale Kanununun "**Yaklaşık Maliyet**" başlıklı 9 uncu maddesinde;

"*Mal veya hizmet alımları ile yapım işlerinin ihalesi yapılmadan önce idarece, her türlü fiyat araştırması yapılarak katma değer vergisi hariç olmak üzere yaklaşık maliyet belirlenir ve dayanaklarıyla birlikte bir hesap cetvelinde gösterilir. Yaklaşık maliyete ihale ve ön yeterlik ilânlarında yer verilmez, isteklilere veya ihale süreci ile resmî ilişkisi olmayan diğer kişilere açıklanmaz.*" Denilmektedir.

Yapım İşleri İhaleleri Uygulama Yönetmeliğinin "**Yaklaşık Maliyete İlişkin İlkeler**" başlıklı 8 inci maddesinde;

"*(1) İdare tarafından, ihale onay belgesi düzenlenmeden önce, bu Yönetmelikte belirlenen esas ve usullere göre miktar tespiti ve fiyat araştırması yapılmak suretiyle ihale konusu işin KDV hariç yaklaşık maliyeti hesaplanır ve dayanakları ile birlikte bir hesap cetvelinde gösterilir.*

(2) Ön ilan yayımlanmadan önce yapı tekniği ve ihtiyaç programına göre tahmin edilen fiziki miktar veya kapsam esas alınarak hesaplanan yaklaşık maliyet, ihale veya ön yeterlik ilanı öncesi gerekiyorsa yeniden hesaplanır.

(3) İhale konusu işin bir kısmına teklif verilmesinin mümkün olduğu hallerde, yaklaşık maliyet her bir kısım için ayrı ayrı olmak üzere işin tamamı dikkate alınarak hesaplanır.

(4) İhale konusu işin bünyesine girecek veya yardımcı olarak kullanılacak malzeme, araç, teçhizat, makine ve ekipman gibi unsurların idare tarafından verilmesi durumunda; yaklaşık maliyet, bu unsurların bedeli hariç tutularak hesaplanır ve bu unsurların listesi yaklaşık maliyet hesap cetvelinin ekine konulur.

(5) İhale komisyonu tarafından yaklaşık maliyet teklif fiyatları ile birlikte açıklanır. Bu aşamadan önce yaklaşık maliyet açıklanamaz ve ilan edilemez. Pazarlık usulü ile yapılan ihalede ise yaklaşık maliyet, son yazılı teklifler ile birlikte açıklanır.

(6) Yaklaşık maliyetin idarelerce hesaplanması esastır. Ancak, işin özelliğinden dolayı, idarelerce hazırlanmasının mümkün olmaması sebebiyle teknik şartnamenin danışmanlık hizmeti alınarak hazırlatılması durumunda, yaklaşık maliyet de bu kapsamda hesaplatılabilir." denilmektedir.

www.balioglu.net

Aynı Yönetmeliğin "**Yaklaşık Maliyetin Hesaplanmasına Esas Miktarların Tespiti**" başlıklı 9 uncu maddesinde;

"*(1) Yaklaşık maliyet hesabına esas miktarların tespiti için öncelikle aşağıda yer alan çalışmaların yapılması gereklidir:*

a) Arazi ve zemin etüdünün yapılması; uygulama projesi üzerinden anahtar teslimi götürü bedel teklif almak suretiyle ihale edilecek işlerde arazi ve zemin etüt çalışmalarının; ön ve/veya kesin proje üzerinden birim fiyat teklif almak suretiyle ihale edilecek işlerde ise, mümkün olan arazi ve zemin etüt çalışmalarının yapılmış olması zorunludur.

b) Proje zorunluluğu; bina işlerinde uygulama projesi, diğer işlerin uygulama projesi yapılabilen kısımları için uygulama projesi, yapılamayan kısımları için kesin proje; doğal afetler nedeniyle uygulama projesi yapılması için yeterli süre bulunmayan işler ile ihale konusu işin özgün nitelikte ve karmaşık olması nedeniyle teknik ve malî özelliklerinin gerekli olan netlikte belirlenemediği durumlarda ise ön ve/veya kesin projenin hazırlanması ve yaklaşık maliyetin söz konusu projelere dayanılarak hesaplanması gerekir.

c) Mahal listesi hazırlanması; ön, kesin veya uygulama projelerine dayalı olarak, işin bünyesindeki imalat kalemlerinin adını ve yapılacağı yerleri gösteren ve yaklaşık maliyetin hazırlanmasına esas teşkil eden mahal listeleri hazırlanır.

ç) Metraj listelerinin hazırlanması; ihale konusu işe ait proje ve mahal listelerindeki ölçü ve tariflere göre işin bünyesine giren imalatların hangi kısımda ve ne miktarda yapılacağının belirlenmesi amacıyla; anahtar teslimi götürü bedel teklif almak suretiyle ihale edilecek işlerde iş kalemi ve/veya iş grubu, birim fiyat teklif almak suretiyle ihale edilecek işlerde ise iş kalemi şeklinde metraj listeleri düzenlenir.

d) Birim fiyat ve imalat tariflerinin hazırlanması; Ön ve/veya kesin projeye dayalı olarak birim fiyat teklif almak suretiyle ihale edilecek işlerde, idareler, iş kaleminin adını, yapım şartlarını, ölçü yeri ve şeklini, birimini, birim fiyata dahil ve hariç unsurları ihtilafa meydan vermeyecek biçimde teknik olarak açıklayan birim fiyat tarifleri hazırlar.

e) Anahtar teslimi götürü bedel işlerde; uygulama projeleri ve mahal listelerine dayalı olarak imalat iş kalemleri veya iş gruplarının teknik tarif ve özellikleri belirlenir." hükümleri yer almaktadır.

Ancak yapılan incelemelerde, bazı iş kalemleri miktarlarının imalat içindeki paylarının çok düşük belirlendiği görülmüştür. Doğal olarak miktar çok düşük olunca ihale sonucunu etkilemesi de mümkün olmamaktadır. Söz konusu iş kalemlerine teklif edilen fiyatlar ihale sonucunu etkilemediği için piyasa rayiçlerinin 5-10 kat üzerinde olabilmektedir. Daha sonra yapılan iş artışları ile söz konusu iş kalemleri yaklaşık 400-600 kat artırılmaktadır. Bu miktarda

www.balioglu.net

bir artış yaklaşık maliyetin doğru ve özenli hazırlanmadığını gözler önüne sermektedir. İş kalemi miktarlarının gerçekçi ve özenli hazırlanması ihale sonuçlarını da değiştirebilmektedir. Dolayısıyla kamu kaynakları daha ekonomik ve verimli kullanılır hale gelecektir. Bu durum nihai aşamada kamuyu zarara uğratma sonucu doğurmaktadır.

Ayrıca, büyükşehir belediyesinde yapılacak bir yapım işinin projesini Etüd ve Proje Dairesi Başkanlığı hazırlamakta, hazırlanan proje Yapım İhaleleri Dairesi Başkanlığına havale edilmekte, bu daire başkanlığı işe ait iş kalemlerini ve metrajlarını belirlemektedir. İşin uygulamasını ise icracı başka bir daire başkanlığı (örneğin fen işleri dairesi başkanlığı) yapmaktadır. Söz konusu uygulamalar çok büyük hatalara sebebiyet vermektedir. İhale dairesi başkanlığı projeyi kendisi hazırlamadığı için uygulamada kullanılacak iş kalemi ve metrajlarına tam hakim olamadığından, **ya projede hiç olmayan iş kalemlerinin işin içine koyulmasına ya da metrajlarda çok büyük sapmalarla iş kalemlerinin belirlemesine yol açmaktadır**.

Yapılan incelemede, bir yapım işi içerisinde farklı boyutlarda 3 çeşit küp parke taşı döşenmesi iş kalemi belirlenmiş ve bütün boyutlar için aynı miktarda yapılması öngörülmüştür. Belgelere baktığımızda iki çeşit küp taş için 1,00 TL fiyat verilmiş, 3. küp taş için 388,00 TL fiyat verildiği görülmektedir. 1,00 TL fiyat verilen kalemler hiç yapılmamış olup, ilk iki çeşit için belirlenmiş metrajlar da dahil olmak üzere bütün küp taşlar 388,00 TL (piyasa rayicinin yaklaşık 10 katı) fiyatı üzerinden yaptırılmıştır. **Sebebi araştırıldığında, iş kalemleri içine ve yaklaşık maliyet hesabına alınmış olmasına rağmen 1,00 TL fiyat verilmiş kalemlerin işin projesinde bulunmadığı ve projede sadece 3. küp taşın bulunduğu tespit edilmiştir**. Aynı şekilde projede bulunmasına rağmen metrajlarının çok farklı hesaplanmasından dolayı birçok iş kalemine fahiş fiyatlar verilmesine sebebiyet verilmiştir. Bu durum işin projesini hazırlayan etüd proje dairesi başkanlığı ile iş kalemlerini hazırlayan yapım ihaleleri dairesi başkanlığı arasındaki koordinasyon eksikliğinden kaynaklanmaktadır.

Ayrıca, işin projesinde bulunan bazı iş kalemleri için müteahhit 1,00 TL fiyat vermiştir. Söz konusu hususa ihalelerde rastlanılmakla birlikte asıl sorun söz konusu 1,00 TL'lik iş kalemlerinin işin yapımı sırasında mukayeseli keşif ile işin içerisinden çıkarılmasıdır. Bu durum işi icra eden daire başkanlığının sorumluluğundadır. Söz konusu husus kamuyu fahiş miktarlarda zarara uğratmaktadır.

Anılan proje, iş kalemi ve metraj hataları müteahhitlere tekliflerini verirken çok büyük marj sağlamakta ve dolayısıyla projede olmayan veya yapılmayacağını düşündüğü bazı kalemlere 1,00 TL fiyat verebilmesine sebebiyet vermektedir. Söz konusu marj müteahhitlere tekliflerini verirken işin içerisinde büyük miktarda yapılacağını düşündüğü kalemler için fahiş teklifler (10 kat) verebilme imkanını sağlamaktadır.

www.balioglu.net

Dolayısıyla kamu zarara uğratılmış olmaktadır.

Buna göre yaklaşık maliyet miktarlarının mevzuata uygun şekilde gerçekçi, doğru ve özenli bir şekilde hazırlanması gerektiği düşünülmektedir. Ayrıca iş kalemlerinin ve metrajlarının belirlenmesi konusunda Etüd ve Proje Dairesi Başkanlığı ile Yapım İhaleleri Dairesi Başkanlığı arasında koordinasyonun sağlanması gerektiği düşünülmektedir. Söz konusu husus iş kalemlerinin ve metrajlarının belirlenmesi sırasında, daire başkanlıklarının birlikte çalışması şeklinde olabileceği gibi, ihale dairesi başkanlığında kurul tipi çalışma (iş kalemleri ve metrajlarının tek kişi tarafından hazırlanmaması) şeklinde de olabileceği düşünülmektedir. Gerçekçi şekilde hazırlanmış yaklaşık maliyetler yapım işlerinin daha ekonomik ve verimli bir şekilde tamamlanması sonucu doğuracağından mali tabloları olumlu yönde değiştirecektir.

Kamu idaresi cevabında; "Yapım İşleri İhaleleri Uygulama Yönetmeliği'nin "Yaklaşık maliyetin hesaplanmasına esas miktarların tespiti" başlıklı 9 uncu maddesi ile 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun 62. maddesini dayanak göstermişlerdir.

Ayrıca projelerle ilgili aşağıdaki açıklamaları yapmışlardır;

Raporda örnek olarak gösterilen kıyı düzenlemesi projesi maliyet çalışmaları sırasında tespit edilen eksikler üzerine İhale birimi ve Etüd ve Projeler Dairesi Başkanlığı birçok kez toplantı yapmış ve projelerde birçok kez revizeler olmuştur. Bu revizeler sonrasında Sayıştay raporuna konu olan küptaş iş kaleminin ebatlarında yapılan değişiklik sehven dikkatten kaçmıştır.

Yaklaşık maliyet çalışmasına esas projede küptaş imalatları; Deniz ve Gösteri meydanında 50x60mm ebatları için 800 m2, çevre düzenlemesi bölümünde ise 2.800 m2 olarak hesaplanmış ancak çevre düzenlemesi bölümündeki küptaş miktarı sehven 80x100 mm olarak metrajlara, dolayısıyla birim fiyat cetveline eklenmiştir.

Bununla beraber hataları minimuma indirmek için;

"*Müteahhitler tarafından bazı iş kalemlerine 1,00 TL verilirken bazı iş kalemlerine yüksek fiyat verilmesinin önüne geçebilmek için; Yapım İşleri İhaleleri Uygulama Yönetmeliği'nin "Fiyat dışı unsurlar ve bu unsurlara yönelik düzenleme" ile ilgili 62. maddesine istinaden 17.04.2017 tarihinde alınan Başkanlık Oluru ile bazı ihalelerin şartnamelerinde ekonomik olarak en avantajlı teklifin belirlenmesinde fiyatla birlikte "Fiyat Dışı Unsurlar" ın da dikkate alınarak belirleneceğine dair düzenlemeler yapılmış olup, 476 iş kaleminin bulunduğu bu tip çok kalemli işlerde istenilen sonuç alınamasa da az kalemli işlerde olumlu*

www.balioglu.net

sonuçlar alınmıştır.

Proje hazırlayan veya hazırlatan birimlerden gelen proje ve metrajlardaki hataların minimuma indirilmesi için 18.01.2018 tarihinde tarafımızca Genelge/2018 hazırlanarak tüm proje hazırlayan birimlere tebliğ edilmiştir. Bundan sonra da yaklaşık maliyet çalışmaları yapılırken, projeyi hazırlayan ve projenin icrasını üstlenen Daire Başkanlıkları ile koordinasyonu arttırarak devamlı iletişim halinde olmaya ve proje hazırlayan birimlerin, tarafımızca hazırlanan genelge de belirtilen hususlara uymalarının sağlanmasına özen gösterilecektir." denilmiştir.

Sonuç olarak İdare tarafından verilen cevapta bulguya konu edilen hususla ilgili, çeşitli açıklamalar yapılmış olup, söz konusu küptaş kaleminin sehven iş kalemleri arasına eklendiği belirtilmiştir. Ayrıca, bulguda vurgulanan hususlara ilişkin çalışmaların yapılacağını vurgulşanmıştır.

Buna göre yaklaşık maliyet miktarlarının mevzuata uygun şekilde gerçekçi, doğru ve özenli bir şekilde hazırlanması gerektiği düşünülmektedir. Konu ile ilgili süreç takip izleyen yıl denetimlerinde edilecektir.

www.balioglu.net

BULGU 7: Mal Alımı İhalelerinde Tespit Edilen Yaklaşık Maliyet Miktartarlarında Hatalar Bulunması

Büyükşehir Belediyesindeki bazı mal alımı ihalelerinde hazırlanan yaklaşık maliyet iş kalemi miktarlarında mevzutata aykırılıklar olduğu tespit edilmiştir.

4734 sayılı Kamu İhale Kanununun "**Yaklaşık Maliyet**" başlıklı 9 uncu maddesinde;

"*Mal veya hizmet alımları ile yapım işlerinin ihalesi yapılmadan önce idarece, her türlü fiyat araştırması yapılarak katma değer vergisi hariç olmak üzere yaklaşık maliyet belirlenir ve dayanaklarıyla birlikte bir hesap cetvelinde gösterilir. Yaklaşık maliyete ihale ve ön yeterlik ilânlarında yer verilmez, isteklilere veya ihale süreci ile resmî ilişkisi olmayan diğer kişilere açıklanmaz.*" Denilmektedir.

Mal Alımı İhaleleri Uygulama Yönetmeliğinin "**Yaklaşık maliyetin belirlenmesi**" başlıklı 7 nci maddesinde;

"*İdarelerce ihtiyaç duyulan malların en uygun fiyatla temin edilebilmesi, tedarik edilecek malın bedelinin doğru tahmin edilmesindeki isabet derecesine bağlıdır. Bu nedenle idareler maliyet tespiti yaparken aşağıdaki hususlara uyarlar:*

a) İdareler, yaklaşık maliyeti tespit ederken geniş kapsamlı araştırma yaparlar. Tedarik

edilecek malın özelliğine göre valilik, belediye, ticaret odası, sanayi odası, meslek odaları, üretim ve satış yapan kamu kurum ve kuruluşları ile borsa ve özel sektör kuruluşlarından fiyat isteyebilecekleri gibi, piyasada ihale konusu malı üreten veya pazarlayan gerçek veya tüzel kişilerden de proforma fatura isteyebilirler. Bu durumda yazılarda fiyatı etkileyebilecek;

*-Malın cinsi, sınıfı, **miktarı**,*

-Teslim süresi,

-Teslim edilecek parti miktarları,

-Nakliye,

-Sigorta,

-Diğer özel şartlar,

gibi unsurlar belirtilir. Ayrıca, varsa uyulması gereken standart ile kısa teknik özelliklerin belirtilmesi veya teknik şartnamenin eklenmesi suretiyle katma değer vergisi hariç olmak üzere fiyat bildirilmesi istenir..." denilmektedir.

Yapılan incelemede, ihale edilen mal alımı işlerinde, "*20-50 gram çikolata alımı (adet-paket), 200-300 gram kurabiye alımı (adet-paket)"* kalemleri gibi birçok mal kalemi bulunduğu görülmüştür. Görüleceği üzere, 20 ile 50 gram arasında tam %150 oranında, 200 ile 300 gram arasında da %50 oranında miktar farkları bulunmaktadır. Fiyatlar adet üzerinden teklif edilmiş olup, teslim edilen ürünlere bakıldığında çikolata 20 gram, kurabiye 200 gram olarak teslim edildiği görülmüştür. Yani yüklenici söz konusu mal kalemlerindeki en düşük miktarlarda teslimi gerçekleştirmiştir. Adet bazlı ürünlerde bu kadar yüksek marjlı gramaj belirlenmesi işin doğasına aykırıdır. Esasen adet olarak alınacak ürünlerin gramajının (miktarının) net olarak belirlenmiş olması gerekmektedir. Bu şekilde miktarlarında yüksek oranda farklılıklar içerecek şekilde yaklaşık maliyet belirlenmesi, mevzuata aykırı olmakla beraber, ayrıca kamunun zarara uğratılmasına da sebebiyet vermektedir.

Buna göre yaklaşık maliyet miktarlarının mevzuata uygun şekilde gerçekçi, doğru ve özenli bir şekilde hazırlanması gerektiği düşünülmektedir. Gerçekçi şekilde hazırlanmış yaklaşık maliyet miktarları, mal alımlarının daha ekonomik ve verimli bir şekilde tamamlanması sonucu doğuracağından mali tabloları olumlu yönde değiştirecektir.

Kamu idaresi cevabında; "Fenilketonüri ve Çölyak hastalarına dağıtılmak üzere yapılan Düşük Proteinli ve Glütensiz Gıda Maddeleri Alımı Teknik Şartnamelerinin hazırlanması aşamasında, ürün tercihleri yapılırken, hastaların ihtiyaç ve tercihleri ile uzman hekim ve diyetisyenlerin tercihleri baz alınmıştır. Öncelikle hedef kitlenin hasta grubu olduğu bilinci ve hassasiyeti ile hareket etmektedir. Bu hasta gruplarına hitap eden firma ve ürünler

www.balioglu.net

araştırılmış, bunlar fiyat, miadı, ambalaj tipi, saklama koşulları açısından değerlendirilmiş, kısıtlı sayıdaki firma ve ürün seçeneklerinin tamamının satın alma sürecine katılabilmesine uygun şartnameler hazırlanarak, ihale sürecine girilmiştir.

İki ayrı hasta grubuna hitap eden ürünler için yapılan bu ihale, mevzuata bağlı kalmak koşulu ile kendine has etkenler içermektedir; Piyasada sınırlı çeşitte bulunan bu ürünlerin bazıları ithal ürün, bazıları ise yerli üretim olduğundan, bunların daha düşük fiyatla daha fazla miktarda alınabilmesi için bazı kalemlerde gramaj aralıkları belirlenmiştir. Sabit bir gramaj belirlendiğinde, gramajları farklı, fakat aynı çeşit yerli/ithal ürüne sahip firmalar ihale dışı kalacağından, hem itiraza hem de haksız rekabete sebep olacaktır. Toplamda 38 kalem ürünün piyasada 250/500/1000 gr'lık ambalajları olan, toplam 12 kalem için "kg" bazında talep yapılırken, piyasada ambalaj ağırlıkları çok değişken ve kısıtlı olan, atıştırmalık tabir edilen, hasta çocuklar tarafından çok talep edilen kalemlerde gramaj aralığı belirtilerek, adet-paket şeklinde talep yapılmıştır. Ürünler bir koli içinde belli sayıdaki hastalara dağıtıldığından, alınan miktarların bölünebilir olması, kolilerde eşit ağırlıkta ya da sayıda ürünün yer alması gerekmektedir. Piyasada hem 210 gr'lık hem de 300 gr'lık aynı özellikte kurabiye/bisküvi bulunduğundan, tek bir markayı hedef göstermemek, ihaleyi rekabete açık hale getirmek amacıyla, her iki ürünü de kapsayacak şekilde bir düzenlemeye gidilmiştir. Kaldı ki, bu hasta grubuna hitap eden ürünler hem yerli hem ithal olduğundan, fiyat yelpazesi açık ürünlerdir.

www.balioglu.net

Bir kalem için ithal marka ile yerli marka arasında çok önemli bir fiyat farkı olabilmekte, bu firmalardan yerli olanların daha ağır gramajları, ithal olanların daha hafif gramajlarından bile daha ucuz olmaktadır. Örneğin: 2018'de piyasada mevcut ürünlerden, glutensiz tatlı kurabiye kategorisinde yer alan Schar marka ithal 100 gr'lık tatlı bisküvi 15,9 TL/adet iken, Mina firmasına ait 200 gr'lık tatlı kurabiye 10,50 TL/adet tutarındadır. Yerli üretim yapan firmalarda da kar marjları farklı olabilmekte, daha fazla gramajlı ambalajlar daha düşük ücretle satılabilmektedir. Nitekim ilgili yılda yapılan ihalede, 9. kalem glutensiz tarhana 80-150 gr için, 80. gr'lık tarhanaya 6,75 TL/adet fiyatı veren Be-smart firması değil, 150 gr'lık tarhanaya 5,6 TL/adet teklif veren Mina firması o kalemde ihaleyi kazanmıştır. Gramaj aralığı verilerek piyasadaki tüm firmaların o kalemde fiyat vermesi sağlandığında, en fazla miktarda ürünü en düşük fiyata almak mümkün olmakta, böylece kamu yararı oluşmaktadır. Ayrıca, sadece ithal kalem gramajı ile ihaleye çıkıldığında, ithalat sürecinde aksaklık yaşanabilmekte ve bu kalem ihale dışı kalabilmektedir. Aynı şekilde yerli ürün gramajıyla ihaleye çıkıldığında, yerli üretim hammadde sıkıntısı ile sekteye uğradığında ya da bu tür ürünlerin üretilmesi özel teknolojiler gerektirdiğinden, proseste yaşanabilecek problemler yüzünden ürün Teknik

Şartnameye uygun olarak üretilmediğinde, o kalem ihale dışı kalabilmektedir. Bu durumun şekillendiği kalem sayısına bağlı olarak, ya yeniden ihaleye çıkılması gerekmekte ya da koli boş kalmakta, hedeflenen sosyal hizmet olması gereken şekilde yerine getirilememektedir. Henüz yerli üretimin yeni yeni oluştuğu bu özel ürün grubunda firmalar ürün portföyüne her geçen gün yenilerini eklemekte, ihale hazırlığı sırasında piyasada olmayan bir ürün, birkaç ay içinde piyasaya çıkabilmekte; ürün ithal rakibi ile karşılaştırıldığında çok düşük ücretli olabilmektedir. Teknik Şartnamedeki ürünlerin gramaj aralıkları belirlenirken, piyasaya çıkması muhtemel ürünlerin gramajları da baz alınmış, bu ürünlerin ihaleye yetişmesi durumunda, çok daha düşük fiyatla ürün alınması dolayısıyla kamu yararı hedeflenmiştir.

Ayrıca mal alımı ihalelerinde yaklaşık maliyet miktarlarının tespitine ilişkin 10.05.2019 tarih ve 110452 sayılı yazı ile bulgudaki önerileriniz tüm birimlere duyurulmuştur" denilmiştir.

Sonuç olarak İdare tarafından verilen cevapta bulguya konu edilen hususla ilgili olarak özetle, kamu yararı gözetildiği açıklanmıştır. Ancak bulguda belirttiğimiz hususlar kamu yararından ziyade kamu zararına sebebiyet verebilir. Adet olarak alınacak ürünlerin gramajının (miktarının) net olarak belirlenmiş olması gerekmektedir. Yaklaşık maliyet miktarlarının özenle belirlenmesi gerekmektedir. Ayrıca bulguda vurgulanan hususların tüm birimlere bildirildiği belirtilmiştir. Konu ile ilgili süreç takip edilecektir.

www.balioglu.net

BULGU 8: Kültürpark Fuar Alanındaki Belediye Binasının Mevzuata Aykırı Olarak Özel Bir Üniversiteye Tahsis Edilmesi

Yapılan incelemede mülkiyeti Büyükşehir Belediyesine ait olan İzmir ili, Konak ilçesi, Kültür Mahallesi, 1068 ada, 1 numaralı parselde olan taşınmazın (*Kültürpark Fuar Alanı*) üzerinde bulunan ve Kültürpark Şube Müdürlüğü tarafından kullanılmakta olan hizmet binasının, yeni kurulan İzmir Tınaztepe Üniversitesi'ne rektörlük ve akademik birimlerin eğitim hizmetlerinde kullanımı amacıyla 3 yıl süre ile tahsis edildiği tespit edilmiştir.

2547 Sayılı Yükseköğretim Kanunu'nun Ek 3 üncü maddesinde;

"*Vakıf veya birden fazla vakfın yetkili yönetim organlarının yükseköğretim kurumu kurma ile ilgili karar veya kararları Vakıflar Genel Müdürlüğünün olumlu yazısı ile birlikte ve aşağıdaki belgelerle Yükseköğretim Kurulu Başkanlığına sunulur:*

a) ***Kurulacak yükseköğretim kurumunun bina****, araç, gereç ve diğer maddi yapıları ve malzemelerinin* ***hazır bulunduğunu*** *veya bunların sağlanması için yeteri kadar bir meblağın tahsis edildiğini gösterir belge,*

b) Kurulacak yükseköğretim kurumunun bir yıllık her çeşit işletme ve diğer cari

masrafla-rının en az% 20'sini karşılayacak bir paranın, malın, ekonomik değeri olan bir hakkın veya gelirin mevcut olduğunu ve buna tahsis edildiğini gösterir belge, " Denilmektedir.

Vakıf Yükseköğretim Kurumları Yönetmeliği'nin "**Tanımlar**" başlıklı 4 üncü maddesinde;

*"... **Vakıf Yükseköğretim Kurumu**: Kazanç amacına yönelik olmamak şartı ile Vakıflar tarafından kurulmuş bulunan üniversite ile yüksek teknoloji enstitüsü ve bunların bünyesinde yer alan fakülteler, enstitüler, yüksekokullar, meslek yüksekokulu konservatuarlar, araştırma uygulama merkezleri ile bir üniversite veya yüksek teknoloji enstitüsüne bağlı olmayan meslek yüksekokuludur*." Denilmektedir.

Aynı Yönetmeliğin "**Başvuru ve aranacak belgeler**" başlıklı 9 uncu maddesinde;

"*Bir yükseköğretim kurumu için gerekli derslik, laboratuar, ofis, kütüphane, spor alanları vb. gibi altyapıyı karşılayacak özkaynağa sahip olan vakıflar yeni bir üniversite veya yüksek teknoloji enstitüsü veya meslek yüksekokulu kurmak için aşağıdaki belgelerle Yükseköğretim Kuruluna müracaat ederler.*

b) Vakıflar Genel Müdürlüğünden alınan, anılan vakfın yükseköğretim kurumu kurabileceğine ve kurulmasını müteakip yeterli mal varlığının mülkiyetini bu yükseköğretim kurumuna bedelsiz devredeceğine ilişkin belge ve amaçları arasında yükseköğretim kurumları kurma yönünde hüküm bulunan vakıf senedinin Genel Müdürlükçe tasdikli bir örneği.

...

*d) **Bina, araç-gereç ve diğer eğitim-öğretim tesis ve malzemelerinin hazır bulunduğunu**, hazır olmayanların sağlanması için yeterli kaynağın tahsis edildiğini, bu mal varlığının kurulacak yükseköğretim kurumuna kurulmasını müteakip eğitim-öğretim faaliyetine başlamadan önce en geç üç yıl içerisinde tahsis edileceklerin tahsis edileceğine, mülkiyeti devredileceklerin devredileceğine ilişkin yetkili organların noter onaylı kararı ve bununla ilgili belgeler.*

Taahhütleri arasında, bir üniversite kurulması için mülkiyeti devredilecek asgari düzeyde yeterli mal varlığı dışında emlak ve mallar varsa bunlara ilişkin kira, aidat ve benzeri her türlü ödemelerin kurucu vakıf tarafından karşılanıp ödeneceğinin taahhüt edilmiş olması ve bu ödemelerin kurucu vakfın uhdesinde kalan taşınır ve taşınmaz mal varlığı ile karşılanabilecek durumda olması.

e) Kurulacak yükseköğretim kurumlarına bağlı birimlerden her birinin, ilk defa hizmete gireceği yıla ait her çeşit cari masrafların, on iki aylık tutarının beyanı ile, bunların en az % 20'sini karşılayacak taşınır ve taşınmaz malların, ekonomik değerleri olan bir hakkın veya gelirin mevcut olduğunu ve bunların yükseköğretim kurumuna tahsis edildiğini veya

www.balioglu.net

yükseköğretim kurumunun mamelekine gireceğini gösterir belge ile vakfın veya müşterek hareket eden vakıfların son iki yıllık bilançoları.

f) Kurulacak yükseköğretim kurumunun tüzel kişilik kazanmasından sonra en geç üç yıl içinde eğitim-öğretime başlayacağına dair taahhüt belgesi." Denilmektedir.

Kamu İdarelerine Ait Taşınmazların Tahsis ve Devri Hakkında Yönetmelik'in "**Amaç ve kapsam**" başlıklı 1 inci maddesinde

"*Bu Yönetmeliğin amacı;* ***kamu idarelerinin*** *mülkiyetlerindeki taşınmazların* ***birbirlerine bedelsiz olarak tahsis*** *ve devri ile; Hazineye ait taşınmazlar ile Devletin hüküm ve tasarrufu altındaki yerlerin kamu idarelerine tahsis ve devir işlemlerinin usul ve esaslarını belirlemektir*." Denilmektedir.

Aynı Yönetmeliğin "**Tanımlar**" başlıklı 3 üncü maddesinde;

"(1) Bu Yönetmeliğin uygulanmasında;

... f) ***Kamu idaresi****: Tahsis açısından, Yönetmelik ekindeki idareler ile kendilerine tahsis yapılması açısından köy tüzel kişiliklerini; devir açısından, Yönetmelik ekindeki idarelerden, düzenleyici ve denetleyici kurumlar hariç, diğer idareleri,*

...

ğ) ***Tahsis****: Mülkiyeti kendilerinde kalması koşuluyla* ***kamu idarelerince****, kanunlarında belirtilen* ***kamu hizmetlerinin yerine getirilebilmesi amacıyla*** *mülkiyetlerindeki taşınmazların, birbirlerine veya köy tüzel kişiliklerine; Hazineye ait taşınmazlar ile Devletin hüküm ve tasarrufu altındaki yerlerin ise, Maliye Bakanlığınca hizmetin devamı süresince kamu idarelerinin veya köy tüzel kişiliklerinin bedelsiz olarak kullanımına bırakılmasını,*

..." denilmektedir.

Aynı Yönetmeliğin "**Tahsis yapılamayacak ve bedelsiz devredilemeyecek taşınmazlar**" başlıklı 20 nci maddesinde;

"(1) Aşağıda belirtilen taşınmazların tahsis ve devri yapılamaz;

...

g) ***İmar planında öngörülen amaç dışındaki kullanımlar için talep edilen taşınmazlar****,*

ğ) İmar planlarında meydan, yol, park, yeşil saha, otopark, toplu taşıma istasyonu ve terminal gibi umumi hizmetlere ayrılan ve tapudan terkin edilecek olan ve başka kullanımlar için talep edilen taşınmazlar,

..." denilmektedir.

Mevzuat hükümleri incelendiğinde;

- Bir vakfın, vakıf üniversitesi kurabilmesi için gerekli olan bina, derslik ve her türlü araç gereci sağlayacağını belgelendirmesi gerektiği,

www.balioglu.net

- Vakıf üniversitesinin eğitime başlayabilmesi için bina ve gerekli her türlü malzemenin hazır olması veya 3 yıl içerisinde tamamlanmasının taahhüt edilmesi gerektiği,
- Eğitime 3 yıl içinde başlanması ve bina ve benzeri ihtiyaçların olmaması halinde eğitime başlanamayacağı,
- Tahsis Yönetmeliğinde kamu kurumlarına tahsis yapılabileceğini belirtmiş ve kamu kurumlarını ekli listede saymıştır**. Ekli listede vakıf üniversitelerinin olmadığı**,
- Tahsis Yönetmeliğine göre tahsis, sadece kamu hizmetlerinin yerine getirilebilmesi amacıyla yapılabilir, burada bir kamu hizmeti olmadığı,
- Yine Tahsis Yönetmeliğine göre, imar planında öngörülen amaç dışındaki kullanımlar için talep edilen taşınmazların ve **imar planlarında park olarak belirlenmiş alanların kesinlikle tahsis konusu yapılamayacağı**,

görülmektedir.

Tahsis Yönetmeliğine göre talep yazısında olması gereken imar durumu, pafta bilgileri ve taşınmazın krokileri yazı ekinde yoktur. Ayrıca talep yazısında "***3 (üç) süreliğine***" ibaresi vardır. Tahsisin en önemli unsurlarından olan süre bilgisi doğru ve tam olarak yazılmamıştır. Ve en önemli nokta tahsis talep yazısı, belediye başkanınca onaylanıp meclise sunulma yazısı ve meclis kararının tarihleri 12.09.2018'dir. Tüm yazışma süreci aynı gün içerisinde tamamlanmış ve meclis kararı alınmıştır.

Buna göre halkın kullanımında olan Kültürpark Fuar alanındaki kamu binasının özel bir üniversiteye tahsis edilmesi mevzuata aykırılık teşkil etmektedir. Ayrıca söz konusu üniversite, hem 2547 Sayılı Yükseköğretim Kanunu'na hem de ilgili yönetmeliğe aykırı şekilde, kendisinin sağlaması gereken üniversite binasını sağlamadan eğitim öğretime başlamaya çalışması da bir başka yasal olmayan durumu ortaya çıkarmaktadır.

Bu itibarla, imar planında park olan, imar planında gözüken amaç dışında kullanılacağı belirtilen ve ayrıca halkın kullanımında olan Kültürpark içerisinde bulunan kamu binasının, tahsis yönetmeliği ekli listesinde bulunmayan bir özel üniversiteye tahsisinin iptal edilmesi ve ilgili birimlerdeki iç kontrol sistemlerinin gözden geçirilmesi gerektiği düşünülmektedir.

Kamu idaresi cevabında; "İzmir Tınaztepe Üniversitesi 3 (üç) yıl süre ile Rektörlük ve akademik birimlerin eğitim hizmetlerinde kullanılmak amacıyla mülkiyeti Kurumumuza ait İzmir İli, Konak İlçesi, 1068 ada 1 nolu parselde bulunan Kültürpark Fuar Alanı üzerinde bulunan hizmet binasının tahsisini istemiş olup, İzmir Tınaztepe Üniversitesi Yükseköğretim kanunu İle Bazı Kanun Ve kanun Hükmünde Kararnamalerde Değişiklik Yapılmasına Dair

www.balioglu.net

7141 Sayılı Kanunun 7.maddesi ile Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Kanununa eklenen ek madde 192 ile kurulmuştur. Kuruluş kanunu 09.05.2018 tarih ve 30425 sayılı Resmi Gazete'de yayınlanmıştır.

Madde hükmü; "İzmir Tınaztepe Üniversitesi EK MADDE 192- İzmir' de Ses Sağlık Eğitim ve Spor Vakfı tarafından 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun vakıf yükseköğretim kurumlarına ilişkin hükümlerine tabi olmak üzere, kamu tüzel kişiliğine sahip İzmir Tınaztepe Üniversitesi adıyla bir vakıf üniversitesi kurulmuştur. Bu üniversite, rektörlüğe bağlı olarak;

a) Tıp Fakültesinden,

b)Diş Hekimliği Fakültesinden,

c)Sağlık Bilimleri Fakültesinden,

ç)Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulundan,

d)Sağlık Bilimleri Enstitüsünden, oluşur." şeklindedir.

www.balioglu.net

2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun "Tanımlar" başlıklı 3.maddesinin d bendinde Üniversite "Üniversite: Bilimsel özerkliğe ve kamu tüzel kişiliğine sahip yüksek düzeyde eğitim -öğretim, bilimsel araştırma, yayın ve danışmanlık yapan; enstitü, yüksekokul vb. kuruluş ve birimlerden oluşan bir yükseköğretim kurumudur." şeklinde tanımlanmıştır. Bu hükme göre İzmir Tınaztepe Üniversitesi kamu tüzel kişiliğine sahiptir. 5393 sayılı Belediye Kanununun 75.maddesi "diğer kuruluşlarla ilişkiler" başlığını taşımakta olup; (d) bendi; "Belediye, Belediye Meclisinin Kararı üzerine yapacağı anlaşmaya uygun olarak görev ve sorumluluk alanlarına giren konularda;... d) Kendilerine ait taşınmazları, asli görev ve hizmetlerinde kullanılmak üzere bedelli veya bedelsiz olarak mahalli idareler ile diğer kamu kurum ve kuruluşlarına devredebilir veya süresi yirmi beş yılı geçmemek üzere tahsis edebilir. Bu taşınmazlar aynı kuruluşlara kiraya da verilebilir. Bu taşınmazların, tahsis amacı dışında kullanılması halinde, tahsis işlemi iptal edilir. Tahsis süresi sonunda, aynı esaslara göre yeniden tahsis mümkündür. Kamu Kurum ve Kuruşlarına Belediyeler, bağlı kuruluşları ve Belediye Şirketlerince devir veya tahsis edilen taşınmazlar, kamu konutu ve sosyal tesis olarak kullanılamaz...' şeklinde düzenlenmiştir. Sonuç: 5393 sayılı Belediye Kanununun madde 75/d hükmü kapsamında kamu tüzel kişiliğine sahip Vakıf Üniversitelerine taşınmaz tahsisinin mümkün olabileceği düşünülerek tahsis işlemi yapılmıştır.

Söz konusu bulguda bahsi geçen husus ile ilgili olarak bulgu doğrultusunda çalışmalara

başlanılacaktır" denilmiştir.

Sonuç olarak Sorumlular özetle, İzmir Tınaztepe Üniversitesi'nin kamu tüzel kişiliğine sahip olduğunu ve 5393 sayılı Belediye Kanununun 75.maddesi (d) bendindeki; "Belediye, Belediye Meclisinin Kararı üzerine yapacağı anlaşmaya uygun olarak görev ve sorumluluk alanlarına giren konularda;... d) Kendilerine ait taşınmazları, asli görev ve hizmetlerinde kullanılmak üzere bedelli veya bedelsiz olarak mahalli idareler ile diğer kamu kurum ve kuruluşlarına devredebilir veya süresi yirmi beş yılı geçmemek üzere tahsis edebilir. Bu taşınmazlar aynı kuruluşlara kiraya da verilebilir. Bu taşınmazların, tahsis amacı dışında kullanılması halinde, tahsis işlemi iptal edilir. Tahsis süresi sonunda, aynı esaslara göre yeniden tahsis mümkündür. Kamu Kurum ve Kuruşlarına Belediyeler, bağlı kuruluşları ve Belediye Şirketlerince devir veya tahsis edilen taşınmazlar, kamu konutu ve sosyal tesis olarak kullanılamaz...' ibareleri dayanak göstermişlerdir.

Ancak yine de bulgumuz doğrultusunda düzeltme yapılacağını açıklayıp, bulgumuzu kabul etmişlerdir.

www.balioglu.net

Mevzuat hükümlerine göre;

- Bir vakfın, vakıf üniversitesi kurabilmesi için gerekli olan bina, derslik ve her türlü araç gereci sağlayacağını belgelendirmesi gerektiği,
- Vakıf üniversitesinin eğitime başlayabilmesi için bina ve gerekli her türlü malzemenin hazır olması veya 3 yıl içerisinde tamamlanmasının taahhüt edilmesi gerektiği,
- Eğitime 3 yıl içinde başlanması ve bina ve benzeri ihtiyaçların olmaması halinde eğitime başlanamayacağı,
- Tahsis Yönetmeliğinde kamu kurumlarına tahsis yapılabileceğini belirtmiş ve kamu kurumlarını ekli listede saymıştır**. Ekli listede vakıf üniversitelerinin olmadığı**,
- Tahsis Yönetmeliğine göre tahsis, sadece kamu hizmetlerinin yerine getirilebilmesi amacıyla yapılabilir, burada bir kamu hizmeti olmadığı,
- Yine Tahsis Yönetmeliğine göre, imar planında öngörülen amaç dışındaki kullanımlar için talep edilen taşınmazların ve **imar planlarında park**

olarak belirlenmiş alanların kesinlikle tahsis konusu yapılamayacağı,

görülmektedir.

Tahsis Yönetmeliğine göre talep yazısında olması gereken imar durumu, pafta bilgileri ve taşınmazın krokileri yazı ekinde yoktur. Ayrıca talep yazısında "***3 (üç) süreliğine***" ibaresi vardır. Tahsisin en önemli unsurlarından olan süre bilgisi doğru ve tam olarak yazılmamıştır. Ve en önemli nokta tahsis talep yazısı, belediye başkanınca onaylanıp meclise sunulma yazısı ve meclis kararının tarihleri 12.09.2018'dir. Tüm yazışma süreci aynı gün içerisinde tamamlanmış ve meclis kararı alınmıştır.

Ayrıca sorumluların gönderdiği savunmadaki "*asli görev ve hizmetlerinde kullanılmak üzere*" ibaresine aykırı olarak, imar planında park olan, imar planında gözüken amaç dışında kullanılacağı belirtilen ve ayrıca halkın kullanımında olan Kültürpark içerisinde bulunan kamu binasının, tahsis yönetmeliği ekli listesinde bulunmayan bir özel üniversiteye tahsisi yapılmıştır. Söz konusu tahsisin iptal edilmesi ve ilgili birimlerdeki iç kontrol sistemlerinin gözden geçirilmesi gerektiği düşünülmektedir.

www.balioglu.net

İdare tarafından verilen cevapta bulguya konu edilen hususla ilgili yapılan değerlendirmelerin kabul edildiği ve bulguda vurgulanan hususlara ilişkin çalışmaların yapılacağı belirtilmiştir. Konu ile ilgili süreç takip edilecektir.

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI
06520 Balgat / ANKARA
Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 48 00
e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr
http://www.sayistay.gov.tr

www.balioglu.net

9. EKLER

EK 1: KAMU İDARESİ TARAFINDAN SUNULAN MALİ TABLOLAR

2018 MALİ YILI KAPANIŞ BİLANÇOSU (₺)

AKTİF	2018 Yılı
1 Dönen Varlıklar	628.920.042,05
10 Hazır Değerler	397.311.370,60
100 Kasa Hesabı	
101 Alınan Çekler Hesabı	
102 Banka Hesabı	2.965.890,06
103 Verilen Çekler Ve Gönderme Emirleri Hesabı (-)	-573,01
104 Proje Özel Hesabı	7.660.228,67
105 Döviz Hesabı	
106 Döviz Gönderme Emirleri Hesabı (-)	
108 Diğer Hazır Değerler Hesabı	385.895.277,21
109 Banka Kredi Kartlarından Alacaklar Hesabı	790.547,67
11 Menkul Kıymet Ve Varlıklar	
117 Menkul Varlıklar Hesabı	
118 Diğer Menkul Kıymet Ve Varlıklar Hesabı	
12 Faaliyet Alacakları	46.481.309,23
120 Gelirlerden Alacaklar Hesabı	
121 Gelirlerden Takipli Alacaklar Hesabı	33.873.361,99
122 Gelirlerden Tecilli Ve Tehirli Alacaklar Hesabı	2.598.103,42
126 Verilen Depozito Ve Teminatlar Hesabı	4.221.169,25
127 Diğer Faaliyet Alacakları Hesabı	5.788.674,57
13 Kurum Alacakları	
132 Kurumca Verilen Borçlardan Alacaklar Hesabı	
137 Takipteki Kurum Alacakları Hesabı	
14 Diğer Alacaklar	1.798.749,78
140 Kişilerden Alacaklar Hesabı	1.798.749,78
15 Stoklar	53.871.443,63
150 İlk Madde Ve Malzeme Hesabı	53.871.443,63
153 Ticari Mallar Hesabı	
157 Diğer Stoklar Hesabı	
16 Ön Ödemeler	114.717.474,61
160 İş Avans Ve Kredileri Hesabı	
161 Personel Avansları Hesabı	
162 Bütçe Dışı Avans Ve Krediler Hesabı	10.544.970,66
164 Akreditifler Hesabı	0,00
165 Mahsup Dönemine Aktarılan Avans Ve Krediler Hesabı	1.470.718,73
166 Proje Özel Hesabından Verilen Avans Ve Akreditifler Hesabı	102.701.785,22
167 Doğrudan Dış Proje Kredi Kullanımları Avans Ve Akredifleri Hesabı	

www.balioglu.net

19 Diğer Dönen Varlıklar	**14.739.694,20**
190 Devreden Katma Değer Vergisi Hesabı	**14.739.694,20**
191 İndirilecek Katma Değer Vergisi Hesabı	
197 Sayım Noksanları Hesabı	
2 Duran Varlıklar	**15.069.550.814,59**
21 Menkul Kıymet Ve Varlıklar	
217 Menkul Varlıklar Hesabı	
218 Diğer Menkul Kıymet Ve Varlıklar Hesabı	
22 Faaliyet Alacakları	**42.278.438,84**
220 Gelirlerden Alacaklar Hesabı	
222 Gelirlerden Tecilli Ve Tehirli Alacaklar Hesabı	**2.519.880,20**
226 Verilen Depozito ve Tazminatlar Hesabı	**109.960,70**
227 Diğer Faaliyet Alacakları Hesabı	**39.648.597,94**
23 Kurum Alacakları	
232 Kurumca Verilen Borçlardan Alacaklar Hesabı	
24 Mali Duran Varlıklar	**2.788.882.939,56**
240 Mali Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabı	**328.860.559,31**
241 Mal Ve Hizmet Üreten Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabı	**2.460.022.380,25**
25 Maddi Duran Varlıklar	**12.235.653.670,02**
250 Arazi Ve Arsalar Hesabı	**4.065.377.515,76**
251 Yeraltı Ve Yerüstü Düzenleri Hesab	**3.239.659.946,09**
252 Binalar Hesabı	**808.170.015,57**
253 Tesis, Makine Ve Cihazlar Hesabı	**128.551.276,76**
254 Taşıtlar Hesabı	**654.102.383,93**
255 Demirbaşlar Hesabı	**152.919.263,67**
256 Diğer Maddi Duran Varlıklar Hesabı	**1.440.047.356,01**
257 Birikmiş Amortismanlar Hesabı (-)	**-593.049.977,56**
258 Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabı	**2.334.293.542,08**
259 Yatırım Avansları Hesabı	**5.582.347,71**
26 Maddi Olmayan Duran Varlıklar	**0,00**
260 Haklar Hesabı	**11.455.372,92**
264 Özel Maliyetler Hesabı	
268 Birikmiş Amortismanlar Hesabı (-)	**-11.455.372,92**
28 Gelecek Yıllara Ait Giderler	
280 Gelecek Yıllara Ait Giderler Hesabı	
29 Diğer Duran Varlıklar	**2.735.766,17**
294 Elden Çıkarılacak Stoklar Ve Maddi Duran Varlıklar Hesabı	**8.388.081,17**
297 Diğer Çeşitli Duran Varlıklar Hesabı	
299 Birikmiş Amortismanlar Hesabı (-)	**-5.652.315,00**
Aktif Toplam	**15.698.470.856,64**
9 Nazım Hesaplar	**4.489.797.902,10**
90 Ödenek Hesapları	**1.470.718,73**
906 Mahsup Dönemine Aktarılan Kullanılacak Ödenekler Hesabı	**1.470.718,73**
91 Nakit Dışı Teminat Ve Kişilere Ait Menkul Kıymet Hesapları	**1.033.560.559,32**
910 Teminat Mektupları Hesabı	**977.019.583,38**

www.balioglu.net

912 Kişilere Ait Menkul Kıymetler Hesabı	**538,31**
914 Verilen Teminat Mektupları Hesabı	**56.540.437,63**
92 Taahhüt Hesapları	**2.713.484.541,95**
920 Gider Taahhütleri Hesabı	**2.713.484.541,95**
99 Diğer Nazım Hesaplar	**741.282.082,10**
990 Kiraya Verilen Duran Varlıklar	**741.282.082,10**
Genel Toplam	**20.188.268.758,74**
PASİF	**2018 Yılı**
3 Kısa Vadeli Yabancı Kaynaklar	**1.153.191.027,06**
30 Kısa Vadeli İç Mali Borçlar	**102.721.539,00**
300 Banka Kredileri Hesabı	**92.670.504,86**
303 Kamu İdarelerine Mali Borçlar Hesabı	**1.551.034,14**
304 Cari Yılda Ödenecek Tahviller Hesabı	
309 Kısa Vadeli Diğer İç Mali Borçlar Hesabı	**8.500.000,00**
31 Kısa Vadeli Dış Mali Borçlar	**271.431.201,76**
310 Cari Yılda Ödenecek Dış Mali Borçlar Hesabı	**271.431.201,76**
32 Faaliyet Borçları	**552.569.445,05**
320 Bütçe Emanetleri Hesabı	**552.569.445,05**
322 Bütçeleştirilecek Borçlar Hesabı	
33 Emanet Yabancı Kaynaklar	**152.210.411,54**
330 Alınan Depozito Ve Teminatlar Hesabı	**41.262.655,41**
333 Emanetler Hesabı	**110.947.756,13**
34 Alınan Avanslar	
340 Alınan Sipariş Avansları Hesabı	
349 Alınan Diğer Avanslar Hesabı	
36 Ödenecek Diğer Yükümlülükler	**20.566.585,31**
360 Ödenecek Vergi Ve Fonlar Hesabı	**14.286.877,11**
361 Ödenecek Sosyal Güvenlik Kesintileri Hesabı	**3.637.290,92**
362 Fonlar Veya Diğer Kamu İdareleri Adına Yapılan Tahsilat Hesabı	**2.336.121,05**
363 Kamu İdareleri Payları Hesabı	**306.296,23**
368 Vadesi Geçmiş, Ertelenmiş Veya Taksitlendirilmiş Vergi Ve Diğer Yüküm.Hes.	
37 Borç Ve Gider Karşılıkları	**17.970.515,49**
372 Kıdem Tazminatı Karşılığı Hesabı	**17.970.515,49**
379 Diğer Borç Ve Gider Karşılıkları Hesabı	
38 Gelecek Aylara Ait Gelirler Ve Gider Tahakkukları	**31.867.545,34**
380 Gelecek Aylara Ait Gelirler Hesabı	**4.553.690,76**
381 Gider Tahakkukları Hesabı	**27.313.854,58**
39 Diğer Kısa Vadeli Yabancı Kaynaklar Hesabı	**3.853.783,57**
391 Hesaplanan Katma Değer Vergisi Hesabı	
397 Sayım Fazlaları Hesabı	**3.853.783,57**
399 Diğer Çeşitli Kısa Vadeli Yabancı Kaynaklar Hesabı	
4 Uzun Vadeli Yabancı Kaynaklar	**2.763.583.296,18**
40 Uzun Vadeli İç Mali Borçlar	**448.052.431,15**
400 Banka Kredileri Hesabı	**385.241.450,37**

www.balioglu.net

403 Kamu İdarelerine Mali Borçlar Hesabı	**13.298.330,25**
404 Tahviller Hesabı	
409 Uzun Vadeli Diğer İç Mali Borçlar Hesabı	**49.512.650,53**
41 Uzun Vadeli Dış Mali Borçlar	**2.241.092.420,25**
410 Dış Mali Borçlar Hesabı	**2.241.092.420,25**
43 Diğer Borçlar	**311.647,81**
430 Alınan Depozito Ve Teminatlar Hesabı	**311.647,81**
438 Kamuya Olan Ertelenmiş Veya Taksitlendirilmiş Borçlar Hesabı	
44 Alınan Avanslar	
440 Alınan Sipariş Avansları Hesabı	
449 Alınan Diğer Avanslar Hesabı	
47 Borç Ve Gider Karşılıkları	**49.587.463,97**
472 Kıdem Tazminatı Karşılığı Hesabı	**49.587.463,97**
479 Diğer Borç Ve Gider Karşılıkları Hesabı	
48 Gelecek Yıllara Ait Gelirler Ve Gider Tahakkukları	**24.539.333,00**
480 Gelecek Yıllara Ait Gelirler Hesabı	**24.539.333,00**
481 Gider Tahakkukları Hesabı	
49 Diğer Uzun Vadeli Yabancı Kaynaklar	
499 Diğer Uzun Vadeli Yabancı Kaynaklar Hesabı	
5 Öz Kaynaklar	**11.781.696.533,40**
50 Net Değer	**7.338.610.862,00**
500 Net Değer Hesabı	**7.338.610.862,00**
52 Yeniden Değerleme Farkları	
522 Yeniden Değerleme Farkları Hesabı	
57 Geçmiş Yıllar Olumlu Faaliyet Sonuçları	**3.416.145.906,85**
570 Geçmiş Yıllar Olumlu Faaliyet Sonuçları Hesabı	**3.416.145.906,85**
58 Geçmiş Yıllar Olumsuz Faaliyet Sonuçları	
580 Geçmiş Yıllar Olumsuz Faaliyet Sonuçları Hesabı (-)	
59 Dönem Faaliyet Sonuçları	**1.026.939.764,55**
590 Dönem Olumlu Faaliyet Sonucu Hesabı	**1.026.939.764,55**
591 Dönem Olumsuz Faaliyet Sonucu Hesabı (-)	
Pasif Toplam	**15.698.470.856,64**
9 Nazım Hesaplar	**4.489.797.902,10**
90 Ödenek Hesapları	**1.470.718,73**
907 Mahsup Dönemine Aktarılan Ödenekler Hesabı	**1.470.718,73**
91 Nakit Dışı Teminat Ve Kişilere Ait Menkul Kıymet Hesapları	**1.033.560.559,32**
911 Teminat Mektupları Emanetleri Hesabı	**977.019.583,38**
913 Kişilere Ait Menkul Kıymet Emanetleri Hesabı	**538,31**
915 Verilen Teminat Mektupları Karşılığı Hesabı	**56.540.437,63**
92 Taahhüt Hesapları	**2.713.484.541,95**
921 Gider Taahhütleri Karşılığı Hesabı	**2.713.484.541,95**
99 Diğer Nazım Hesaplar	**741.282.082,10**
999 Diğer Nazım Hesaplar Karşılığı Hesabı	**741.282.082,10**
Genel Toplam	**20.188.268.758,74**

www.balioglu.net

2018 Mali Yılı Faaliyet Sonuçları Tablosu (₺)

Hesap Kodu	Yardımcı Hesap Kodu	Giderin Türü	Cari Yıl 2018
630	1	Personel Giderleri	370.798.009,40
630	2	Sosyal Güvenlik Kurumuna Devlet Primi Giderleri	51.662.176,88
630	3	Mal Ve Hizmet Alımları	924.757.319,68
630	4	Faiz Giderleri	174.537.002,58
630	5	Cari Transferler	444.150.222,13
630	7	Sermaye Transferleri	19.933.096,62
630	11	Değer Ve Miktar Değişimleri Giderleri	1.492.650.234,86
630	12	Gelirlerin Ret Ve İadesinden Kaynaklan Giderler	1.416.825,54
630	13	Amortisman Giderleri	131.250.358,62
630	14	İlk Madde Ve Malzeme Giderleri	208.692.332,34
630	20	Silinen Alacaklardan Kaynaklanan Giderler	0,00
630	30	Proje Kapsamında Yapılan Cari Giderler	299.620.180,63
630	99	Diğer Giderler	244.612.583,30
Gider Toplamı			4.364.080.342,58

Hesap Kodu	Yardımcı Hesap Kodu	Gelirin Türü	Cari Yıl 2018
600	1	Vergi Gelirleri	46.070.746,17
600	3	Teşebbüs Ve Mülkiyet Gelirleri	282.382.755,96
600	4	Alınan Bağış Ve Yardımlar İle Özel Gelirler	7.172.045,76
600	5	Diğer Gelirler	4.153.684.886,46
600	11	Değer Ve Miktar Değişimleri Gelirleri	901.709.672,78
Gelir Toplamı			5.391.020.107,13

Faaliyet Sonucu	1.026.939.764,55

www.balioglu.net

EK 2: İZLEME

Önceki Yıl/Yıllar Sayıştay Denetim Raporuna İlişkin İzleme Tablosu			
Bulgu Adı	**Yıl/Yıllar**	**İdare Tarafından Yapılan İşlem**	**Açıklama**
Proje Özel Hesabından Yapılan Ödemelerde Karşı Hesap Olarak Döviz Gönderme Emirleri Hesabının Kullanılması	2017	Tam Olarak Yerine Getirildi	Söz konusu husus düzeltilmiştir.
Yabancı Para Cinsinden Yapılan İşlemlerde Faturaların TL Olarak Düzenlenmemesi	2017	Tam Olarak Yerine Getirildi	Söz konusu husus düzeltilmiştir.
Banka Hesapları Arasındaki Para Aktarımlarında 108 Diğer Hazır Değerler ve 103 Verilen Çekler ve Gönderme Emirleri Hesabının Kullanılmaması	2017	Tam Olarak Yerine Getirildi	Söz konusu husus düzeltilmiştir.
Tamamına Amortisman Ayrılmış Duran Varlıklar İçin Doğrudan Gider Kaydı Yapılmaması	2017	Tam Olarak Yerine Getirildi	Söz konusu husus düzeltilmiştir.
İzmir Kalkınma Ajansı'ndan Alınan Proje Desteklerinin Bütçe İle İlişkilendirilmemesi	2017	Tam Olarak Yerine Getirildi	Söz konusu husus düzeltilmiştir.
Tahakkuku Tahsiline Bağlı Gelirler Dolayısıyla Tahsil Edilen Katma Değer Vergisi Tutarlarının Bütçe Geliri Olarak Kaydedilmemesi	2017	Tam Olarak Yerine Getirildi	Söz konusu husus düzeltilmiştir.
Altyapı Koordinasyon Merkezi (AYKOME) ve Ulaşım Koordinasyon Merkezi'lerinin	2017	Kısmen Yerine Getirildi	Söz konusu husus düzeltilmektedir.

www.balioglu.net

(UKOME) Daire Başkanlıklarına Bağlı Müdürlük Olarak Çalışmaları			
Altyapı Yatırım Hesabının Bulunmaması	2017	Kısmen Yerine Getirildi	Söz konusu husus düzeltilmektedir.
Cins Tashihi Yapılmamış Taşınmazların Bulunması	2017	Kısmen Yerine Getirildi	Söz konusu husus için yapılabilir durumda olanlar için çalışmalar yapılmaktadır. Ancak önünde kanuni engeller bulunan taşınmazlar (sit alanı vs.) için düzeltme sağlanamamıştır.
Göztepe Susuzdede Parkı Çokkatlı Otopark ve Mağazanın Mülkiyeti ve Kiralamalarında Hatalar Olması	2017	Kısmen Yerine Getirildi	Söz konusu husus düzeltilmektedir.
Yer Seçim Belgesi Bedellerinin Tahsil Edilmemesi	2017	Kısmen Yerine Getirildi	Söz konusu husus düzeltilmektedir.
Tramvay Hattı İle Körfezdeki Şehir İçi Deniz Taşımacılığının İlgili Şirketlere Devrine İlişkin Sözleşmelerde Mevzuata Aykırı Hükümler Bulunması	2017	Tam OlarakYerine Getirildi	Söz konusu husus düzeltilmiştir.
Elden Çıkarılacak Stoklar Ve Maddi Duran Varlıklar Hesabı'nda Kayıtlı Hurdaya Ayrılmış Malların Satışlarından Elde Edilen Gelirlerin Muhasebe Kayıtlarının Yapılmaması	2017	Tam Olarak Yerine Getirildi	Söz konusu husus düzeltilmiştir.
Arazi ve Arsa Satışlarının Hatalı Muhasebeleştirilmesi	2017	Kısmen Yerine Getirildi	Söz konusu bulguya ilişkin tespit

www.balioglu.net

			ediliebilenler düzeltilmiş olup, kamu idaresince çalışmalar devam etmektedir.
Satın Alınan Tramvay Vagonlarının Taşınır İşlem Kayıtlarının Yapılmaması ve Taşıtlar Hesabı'nda Takip Edilmemesi	2017	Tam Olarak Yerine Getirildi	Söz konusu husus düzeltilmiştir.
Yüklenici Personellerinin Sebep Olduğu Kazalar Nedeniyle Verilen Zararların 630 Giderler Hesabına Kaydedilmesi	2017	Tam Olarak Yerine Getirildi	Söz konusu hususa ilişkin 2018 yılında gerekli muhasebe kayıtları yapılmıştır.
Büyükşehir Belediyesi Tarafından Başka Kurumlara Tahsise Verilen Ve Başka Kurumlarca Büyükşehir Belediyesine Tahsis Edilen Arazi Ve Arsaların Muhasebe Kayıtlarının Yapılmaması	2017	Yerine Getirilmedi	Söz konusu husus yerine getirilmemiş olup Denetim Görüşünün Dayanakları bölümünde bulgu 2'de rapora alınmıştır.
Büyükşehir Belediyesi Tarafından Başka Kurumlara Tahsise Verilen ve Başka Kurumlarca Büyükşehir Belediyesine Tahsis Edilen Binaların Muhasebe Kayıtlarının Yapılmaması	2017	Yerine Getirilmedi	Söz konusu husus yerine getirilmemiş olup Denetim Görüşünün Dayanakları bölümünde bulgu 4'te rapora alınmıştır.
Büyükşehir Belediyesi Tarafından Başka Kurumlara Tahsise Verilen ve Başka Kurumlarca Büyükşehir Belediyesine Tahsis Edilen Yeraltı ve Yerüstü Düzenlerinin Muhasebe Kayıtlarının Yapılmaması	2017	Yerine Getirilmedi	Söz konusu husus yerine getirilmemiş olup Denetim Görüşünün Dayanakları bölümünde bulgu 3'te rapora alınmıştır.

www.balioglu.net

İşletme Devri Yapılmış Olan Karşıyaka Tramvay Hattı'nın Hizmet İmtiyaz Varlıkları Hesabı'nda Takip Edilmemesi	2017	Tam Olarak Yerine Getirildi	Söz konusu husus düzeltilmiştir.
Büyükşehir Belediyesi Envanterinde Bulunması Gereken 33 Adet Tablonun (Sanat Eseri) Bulunmaması	2017	Kısmen Yerine Getirildi	Söz konusu tabloların bir kısmı bulunmuş olup, bulunmayanlar için kişi borcu çıkarılmıştır.
Satın Alınan Tramvay Vagonları İçin Amortisman Ayrılmaması	2017	Tam Olarak Yerine Getirildi	Söz konusu husus düzeltilmiştir.
Büyükşehir Belediyesine Ait Yeraltı ve Yerüstü Düzenlerinin Taşınmaz Biriminde Kayıtlı Olmaması	2017	Kısmen Yerine Getirildi	Söz konusu husus düzeltilmektedir.
Yabancı Para Cinsinden Yapılan İşlemlerde Kur Hesaplamalarının Hatalı Yapılması	2017	Tam Olarak Yerine Getirildi	Söz konusu husus düzeltilmiştir.
İzmir Metrosunun Duraklarında veya Trenlerin İçerisinde Yer Alan Reklam Materyalleri ile Bankaların Para Çekme Makinelerine Ait Yerlerin Mevzuata Aykırı Olarak İzmir Metro A.Ş.'ye Devredilmesi	2017	Yerine Getirilmedi	Söz konusu husus yerine getirilmemiş olup Denetim Görüşünü Etkilemeyen Tespit ve Değerlendirmeler bölümünde bulgu 5'de rapora alınmıştır.

www.balioglu.net

www.balioglu.net

İZMİR BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ

2018 YILI

SAYIŞTAY PERFORMANS DENETİM RAPORU

İÇİNDEKİLER

1. **ÖZET** **57**

2. **KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU** **57**

3. **SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU** **57**

4. **DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI** **58**

5. **GENEL DEĞERLENDİRME** **58**

6. **DENETİM BULGULARI** **58**

www.balioglu.net

1. ÖZET

Bu rapor, İzmir Büyükşehir Belediyesi'nin performans denetimi sonuçlarını ve bulgularını içermektedir.

6085 sayılı Kanunun 36 ncı maddesi uyarınca, Sayıştay *"hesap verme sorumluluğu çerçevesinde idarelerce belirlenen hedef ve göstergelerle ilgili olarak faaliyet sonuçlarının ölçülmesi suretiyle gerçekleştirilen denetim"* olarak tanımlanan performans denetimini yapmakla görevli ve yetkilidir.

İzmir Büyükşehir Belediyesi'nin hedef ve göstergeleriyle ilgili olarak faaliyet sonuçlarının değerlendirmesini sağlamak amacıyla aşağıdakiler denetlenmiştir:

- 2015- 2019 dönemine ait Stratejik Plan
- 2018 yılı Performans Programı
- 2018 yılı İdare Faaliyet Raporu ve
- Faaliyet sonuçları ölçümü yapan veri kayıt sistemleri

www.balioglu.net

2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresi yönetimi, 5018 sayılı Kanun ve bu Kanun uyarınca yayımlanan Stratejik Plan, Performans Programı ve İdare Faaliyet Raporlarının hazırlanmasına ilişkin yönetmelik ve kılavuzlara uygun olarak hazırlanmış olan performans bilgisi raporlarının doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştay'a sunulmasından; bir bütün olarak sunulan bu raporların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tam ve doğru olarak yansıtmasından; kamu idaresinin amaç, hedef, gösterge ve faaliyetlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; performans yönetimi ve faaliyet sonuçlarının ölçülmesine ilişkin sistemlerin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden; performans bilgisinin dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin amaç, hedef, gösterge ve faaliyetlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek, kamu idaresinin raporladığı performans bilgisinin güvenilirliğine ilişkin değerlendirme yapmak, performans yönetimi ve faaliyet sonuçlarını ölçen sistemleri değerlendirmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimin dayanağı; 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu, 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, genel kabul görmüş uluslararası denetim standartları ve Sayıştay ikincil mevzuatıdır.

Denetimin amacı, bütçe hakkının gereği olarak kamu idarelerinin faaliyet sonuçları hakkında TBMM ve kamuoyuna güvenilir ve yeterli bilgi sunulması, kamu idarelerinin performansının değerlendirilmesi ile hesap verme sorumluluğu ve saydamlığın yerleştirilmesi ve yaygınlaştırılmasıdır.

Denetim, kamu idaresinin faaliyet raporunda yer alan performans bilgilerinin ve bunları oluşturan kayıt ve belgelerin doğruluğu ve güvenilirliğine ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile gerçekleştirilir.

Bu çerçevede, Kamu İdaresi yayımladığı 2015-2019 dönemine ait Stratejik Plan, 2018 yılı Performans Programı ve 2018 yılı İdare Faaliyet Raporu incelenmiştir.

5. GENEL DEĞERLENDİRME

www.balioglu.net

2018 yılı performans denetimi kapsamında İzmir Büyükşehir Belediyesi'nin yayımladığı 2015-2019 dönemine ait Stratejik Plan, 2018 yılı Performans Programı ve 2018 yılı İdare Faaliyet Raporu incelenerek faaliyet sonuçlarının ölçülmesine yönelik olarak üretilen performans bilgisinin güvenilir olup olmadığı değerlendirilmiştir.

Stratejik Plan, Performans Program ve Faaliyet Raporu yürürlükteki yasal düzenlemelere uygun olarak hazırlanmıştır.Uygulama sonuçlarının izlenmesine yönelik veri kayıt sisteminin kurulduğu ve uygulama sonuçlarının raporlanmasında kullanıldığı görülmüştür.

6. DENETİM BULGULARI

Herhangi bir denetim bulgusu tespit edilmemiştir.

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI
06520 Balgat / ANKARA
Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 48 00
e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr
http://www.sayistay.gov.tr

www.balioglu.net

www.balioglu.net